

SIIN VÕIKS OLLA SINU KODU!

PEREDE ELAMUMAA
KONKURSS

Tutvu tingimustega valla
kodulehel ja esita taotlus hiljemalt

2. mail 2023

Kehtestatud detailplaneering ja projekteerimistingimused
Juurdepääsutee; liitumispunktid kinnistu piiril
Hoonestusõigus hinnaga 0,5 €/m²

INFO:

+372 520 6945

@kariina.nesenko@rougevald.ee

rougevald.ee/perede-elamumaa

2023 kogub hoogu

Aasta 2023 on Rõuge vallas alanud suurte muutuste lainel. Mõõdunud aasta teisel poolel alustatud reformid meie kultuuri- ja haridusasutustes on vormistatud või vormistamisel. Näeme ja tajume pingeid nii mõneski kogukonnas, kes vajavad muutustega harjumiseks aega või sooviks need hoopis tegemata jätta. Pinged kestavad paraku ka valla rahakotis, see survestab otsustavusele.

Kutsume vallaharvast kaasa mõtlema ja märkama muutustes positiivset – võib-olla on see mõne vana maja või ruumi uus hingamine, teismoodi lähenemine tegevuste korraldamisel, värske pilk meie jaoks rutiinsetele asjadele. Aga ka töökoormuse muutusega kaasnev õiglasem tööasu, oma töö mõtestamine, uutmoodi eneseteostus ja koos kõige sellega isiklik areng.

Ajad on segased, see on muutustega kaasnev paratamatus. Nii nagu muutused pole tingimata halvad, pole negatiivsed ka kõik Rõuge vallast ja valla kohta käivad uudised, nagu pessimistid kipuvad väitma. Viimase aja headest uudistest väärivad kindlasti esiletõstmist see, et vald sai ühe kohtuvõidu. Tallinna Halduskohus leidis, et 2020.–2021. aastal pole Rõuge vallavalitsus Haanja puhke- ja spordikeskuse projekti elluviimisel hankelepingut pikendades seda oluliselt rikkunud, seega ei saa pidada õigustatuks vallale 323 000 euro suuruse toetusraha osa maksmata jätmist Riigi Tugiteenuste Keskuse (RTK) poolt. Kuigi RTK-l on õigus kohtu otsus edasi kaevata, loodame parimat ning et 2021. aastal saamata jäänud raha siiski leiab tee valla eelarvesse. Meenutame, et kõnealune finantskorrektsioon määrati meile siis, kui pikendasime suusakeskuse ehituslepingut, et rolleriraja asfaldi ei peaks panema varakult maha tulnud lume peale, vaid järgmisel kevadel pärast lume sulamist.

Oleme sammukese lähemal pikalt oodatud Rõuge kaubanduskeskuse tulekule. Veebruaris andis volikogu hoonestusõiguse otsustuskorras viiekümneks aastaks Võru Tarbijate Ühistule. Ees seisab arhitektuurilise lahenduse koostamine ja detailplaneeringu kehtestamine. Pärast seda saab arendaja hakata ehitama. Kui kõik etapid kulgevad sujuvalt ja ilma vaidlustuseta, siis avatakse uus kaubanduskeskus 2024. aasta suvel.

Vahepeal on toimunud kohtumine AS Barruse esindajatega ja ees seisavad kohtumised ka teiste ettevõtjatega, kes on väljendanud soovi anda oma panus meie valla ja kogukondade arengusse. Kuna kindlaid kokkuleppeid veel ei ole, siis sellel teemal pikemalt ei peatu.

Tõösse on läinud pikalt viibinud Suure Munamäe kui rahvusvahelise

tähtsusega turismiatraktsiooni arendamise projekt. Projekti raames lõpetatakse torni viiva jalgte ehitustööd, valmib pilkupüüdev tugimüür ja korrastatakse esinduslik graniittrepp. Mäeajalil asuva mälestusmärgi juurde paigaldatakse istepingid, vaatetorni jalamil asuv silutuskiviga plats saab kahele poole teed puhkealad, selle lähedal on mänguväljak ja istumisala. Vaatemängulisust lisavad uuendatud valgustid ja hämaral ajal tornile kuvatav valguspositsioon.

Vaatetorni tagaküljele piistitatakse nõutele vastav ja kaasajastatud invalift/tõstuk, tänu sellele saavad liikumispuudega inimesed vaatetorni üle pikkade aastate taas iseseisvalt külastada. Uue hubase siselahenduse saavad pileti- ja suveniirimüügi ruumid, samuti valgusküllane kohvik, kus külastaja saab jalga puhata nii enne vaatetorni üheksa korruse vallutamist kui sealt naastes.

Aprillikuu tuleb valla kultuurikorralduse lainel uutmoodi. Meil on juba leitud ja ametisse nimetatud uue ühendatud Rõuge Valla Rahvamaja juht Kristjan Kurm ning kultuurikorraldaja Aigi Pall. Neile lisanduvad edaspidi majaperenaised või -peremehed, kelle leidmise ja kokkulepetega tegeleb juba uus juht. Vallas jätkavad ühise juhtimise all tegevust rahvamajad Missos, Haanjas, Mõnistes ja Rõuges.

Ka valla raamatukogud on uue töökorralduse ootel: 1. maist jätkavad nad tegevust ühise juhtimisega Rõuge Valla Raamatukoguna üheksas teeninduspunktis Haanjas, Luutsnikul, Missos, Mõnistes, Nursis, Ruusmäel, Rõuges, Varstus ja Viitinas. Raamatukogude lahtiolekuajad on senisest lühemad, Kuutsi raamatukogu jätkab tööd kooliraamatukoguna.

Paar päeva enne selle lehe ilmumist otsustab volikogu meie valla haridusasutuste võrgu tuleviku, lehe trüki mineku ajal me lõplikku tulemust veel ei tea. Eelnõu kohaselt liidetakse kõik valla haridusasutused (koolid ja lasteaiad) üheks. Haridusvõrgu uuendamine on ette võetud selleks, et meie vallas antav haridus oleks jätkusuutlik, ühtlaselt heal tasemel ning pakuks eakohaseid arenguvõimalusi lastele ja noortele kuni põhikooli lõpuni. Peame oluliseks rõhutada, et mitte ühestki senisest asukohast ükski kool ega lasteaiad täielikult ära ei kao, hariduse andmine jätkub kõigis koolimajades ja lasteaiarühmades. Ainus olukorralduslik muutus ootab tulevikus ees Mõniste kooli 7.–9. klasside noori, kes suunatakse pärast 6. klassi lõpetamist Varstu kooli. Reformi käigus koondatakse neli direktori ametikohta, 0,9 õppejuhi ametikohta ning kuus õpetaja ametikohta. Kuidas ümberjaotused

täpsemalt toimuvad, on praegu veel raske öelda, sest läbirääkimisi pole alustatud. Küll aga teame seda, et ümberkorraldused annavad eelarveliselt võimaluse ühtlustada meie õpetajate ja tugispetsialistide palkasid ning maksta kooli juhile väärilist töötasu.

Kõigi eelkirjeldatud muutuste tuules on valla eelarve seis endiselt väga kriitiline ja vallavalitsus otsib iga päev võimalusi, et seda leevendada. Valla suurt laenumaksete koormust on juba pisut hajutatud maksepuhkuse, refinantseerimise ja pikendamise teel. Alates märtsist liigutatakse valla ja selle hallatavate asutuste töötajate palgamaksed järgmisesse kuusse. See tähendab, et sel aastal on meie töötajatel 11 palgapäeva ning aasta viimase kuu palk ja maksud makstakse välja 2024. aastal – see lisab meie eelarvesse ligikaudu 400 000 euro jagu likviidsust.

Peamiselt meie pingeline finantsseis on Rõuge valla viimastel kuudel erilisel meedia huviorbiiti lennutanud. Kuigi olukord on jätkuvalt väga pinev, võime olla rahul, et meie enda julged sõnavõtted ning sellest ajendatud meediakajastused on toonud omavalitsuste rahastamise ja regionaalpoliitika üldisemalt ka kaugemate poliitikute teadvusesse. Kas sellest ka kasu on? Siit-sealt on juba kuulda erinevaid positiivseid sõnumeid regionaalpoliitika suuremast toetamisest vajadusest, kuid kindlus ei saabu enne, kui praegu läbirääkimisi pidav uus valitsuskohalitsioon oma lõplike plaanidega lagedale tuleb.

Rõõmsat kevadet kõigile Rõuge valla elanikele ja sõpradele!

Britt Vahter
Rõuge vallavanem

Rõuge Vallavolikogu 22.02.2023 istungi kokkuvõte

1. Volikogu liikmed said ülevaate Rõuge valla 2022. aasta eelarve täitmisest ja toimus Rõuge valla 2023. aasta eelarve esimene lugemine.

2. Volikogu:

Otsustas seada hoonestusõiguse Rõuge alevikus Laadaplatsi kinnistule Võru Tarbijate Ühistu kasuks. Hoonestusõiguse seadmisega tekib Võru Tarbijate Ühistule kohustus kaubandus- ja teeninduskeskuse ehitamiseks. Hoonestusõigus seatakse 50 aastaks.

Muutis Rõuge valla jäätmehoolduseeskirja. Alates 06.03.2023 ei võta Rõuge jäätmejaam Rõuge valla elanikelt tasuta vastu kodumajapidamises tekkinud ehitus- ja lammutusjäätmeid. Rõuge valla kodulehel on täpsed juhised, kus asuvad lähimad jäätmekeskused ja kuhu saab tasu eest ehitusjäätmeid viia. Rõuge jäätmejaama on pandud infosildid, mis teavitavad kodanikke muudatustest.

Lõpetas Rõuge valla osalemise liikmena mittetulundusühingus Eesti Andmesidevõrk.

Vabastas Andri Alliksoo Rõuge Vallavalitsuse liikme kohustustest ja kinnitas valitsuse liikmeks abivallavanem Uno Kangro.

Kinnitas revisjonikomisjoni 2023. aasta tööplaani.

Muutis Rõuge Vallavolikogu 30.01.2018 otsust nr 9 "Volikogu tööst osavõtu eest tasu maksmine". Volikogu komisjoni liikmele makstakse koosolekul osalemise tasu ainult kohapealse osalemise korral.

Kinnitas volikogu majandus- ja arengukomisjoni koosseisu: esimees Meelis Möttö, aseesimees Kalvi Kõva, Tiit Niilo, Kai Paks, Eimar Hallop, Imre Paas, Rainer Vissel, Katrin Roop, Sven Kuklane, Anneli Luisk, Remo Allikas, Tiit Toots, Martin Pehlak, Alar Johanson.

Võttis vastu protokollilise otsuse Rõuge valla territooriumil asuvate punamonumentide osas, millega tehakse sõjahaudade komisjonile ettepanek kõrvaldada Rõuge valla territooriumilt järgmised monumentid ja vajadusel korraldada säilmete ümbermatmine:

- Teise maailmasõja aegne mälestis Muinsuskaitseameti registreerimisnumbriga 5718, nimega „II maailmasõjas hukkunute ühishaud“, asukoht Puidutööstuse, Saru küla, Rõuge vald;

- Terroriohvrite ühishaud, mälestis Muinsuskaitseameti registreerimisnumbriga 5725, asukoht Jaanipeebu kalmistu, Rõuge vald.

Misso sotsiaalkeskuses on vabu kohti!

Misso sotsiaalkeskusest antakse teada, et sinna on oodatud uued elanikud. Ühe koha maksumus on keskmiselt 500 eurot, hinna sees on kolm söögikorda.

Kasutada on ka 2-kohalist toad, kuhu saab paigutada näiteks kaks

lähedast inimest, ema ja lapse vms. Ruumis on WC, pesemisvõimalusena dušš, külmutuskapp ja elektripliit.

Rohkem infot: Marika Heinvee (785 6144, 5340 3744, marika.heinvee@rougevald.ee)

Tänuavaldus

Täna Rõuge vallavalitsust ja lumelükkaja Andrus Langi hoolika ja ajakohase lumetõrje eest Ööbikuorus!

Ilme Eigi

Kuulmisalane teabepäev Võrus

Võrumaa vaegkuuljate ühing annab teada, et 20. aprillil ja 18. mail kell 10.00 toimub

Võru Pensionäride Päevakeskuse ruumides (Lembitu 2) kuulmisalane teabepäev, kuulmisest räägib audioloog Sandra Vill.

Alates 6. märtsist ei võeta Rõuge jäätmejaamas vastu ehitus- ja lammutusjäätmeid

Ehitus- ja lammutusjäätmeid saab üle anda tasu eest:

Umbsaare jäätmekeskuses

Avatud E–R 8–16, L ja P suletud. Umbsaare, Võru vald; tel 5562 8098

Võru keskkonnajajaamas

Avatud T–L 8–16, E ja P suletud. Lühike tn 1, Võru linn; tel 504 0358

Vastseliina keskkonnajajaamas

Avatud T ja N 8–18; lõuna 13–14, L 10–14. Vastseliina, Võru vald; tel 5646 5469

Umbsaare jäätmekeskusest saab konteineri ka koju tellida

Kevad on toonud pikemad päevad ja valgemed öhtud, 10. aprillist kuni 19. augustini on Rõuge valla tänavavalgustus välja lülitatud.

Rõuge valla 2022. aasta tublimatest tublimad

Rõuge vallavanem Britt Vahter ja vallavolikogu esimees Mati Kuklane andsid vabariigi aastapäeva eel üle Rõuge valla kõrgeimad autasud:

Elutööpreemia – Kersti Leit

Kersti Leit on pühendanud oma elu Haanja Kooli lastele eesti ja võru keele ning kirjanduse õpetamisele. Ta on töötanud Haanja Koolis üle 50 aasta (alates 1972. aastast).

Kersti Leit on väga kohusetundlik ja pühendunud õpetaja, kes on ühteagu nii elukogenud kui ka inno-vaatiline, olles hästi kohanenud muut-vas ajas erinevate õppevormide rakendamisel. Kersti pole kunagi millelegi alla vandunud, ka kõige uuemad digilahendused teeb endale selgeks ja saab väga edukalt hakkama ka tänapäevaste lahendustega. Tema julgus ja huumorimeel uute asjade katsetamisel innustab õpilasi. Lisaks tegeleb õpetaja Kersti väga aktiivselt võru keele ja kultuuri pärandamisega nooremale põlvkonnale.

Kersti Leit arvestab õpilaste indi-viduaalsete iseärasustega. Ta kasutab tundides erinevaid digivahendeid ning tutvustab teemasid mo-tiveerivalt, jõudes oma huumorimeel-ega iga õpilaseni. Tema kirjandite teemad on alati aktuaalsed, ta on vii-nud läbi väitlusdebatte. Suurema lugemishuvi äratamiseks on koolis toimunud lugemisnädalad, mis on õpilaste seas väga populaarsed. Õpetaja Kersti eestvedamisel toimu-vad kõik kooli üritused. Ta oskab leida kõigile õpilastele jõukohase rakenduse ja eneseväljenduse või-maluse. Õpetaja leiab, kohandab ja loob õpilastele sobivad rollid ning lavastused etendustes. Nii saavad kõik läbi suuli-se ja kirjaliku eneseväljen-duse esinemiskogemusi.

Kersti Leit – Õpetaja suure tähega, tõeline maa sool!

Rõuge valla elutööpreemia kandi-daatideks esitati veel Veera Kikas, Peep Kimmel, Maia Paas, Väino Marjak.

Kohaliku elu täht 2022 –

Mariann Toots

Mariann on tegus noor inimene, kes on palju panustanud Haanja piir-konna noortesse. Ta on leidnud või-malusi nende kaasamiseks eri-nevatesse tegevustesse ja toetanud nende enesearengut. Mariann on rõõmsameelne ja positiivse ellusuhtu-misega, tasakaalukas ning noortele hea eesküju. Ta teeb tihti rohkem kui temalt oodatakse või nõutakse, tal on hulk ideid, mida oskab ja suudab ellu rakendada. Tal on eriline oskus kirju-tada häid projekte, mis saavad rahas-tatud ning tänu millele on kohalike inimeste elu põnevam ja silmaringi avardav. Kindlasti on tema veetud projektide mõju ulatunud kauge-malegi kui Haanja piirkond ja siinsed elanikud.

Mõned näited Marianni tegemis-test, mida ta on ainult viimasel aastal eest vedanud või milles osalenud: Haanimaa festival, Haanja Koolile Erasmus+ õpirände akrediteeringu saamine, õpilaste eduka loovtöö toetamine ja juhendamine.

Ja seda kõike on ta saavutanud vaid mõne aastaga! Oma innukuse ja pealehakkamisega on tal veel palju kogukonnale pakkuda!

Rõuge valla 2022. aasta kohaliku elu tähe nominentideks esitati veel Haanja Tantsu Mängu Lauu Selts, Peep Kimmel, Rein Kiranen, Jaak Pähter, Sirje Pärnapuu, Sirje Pärnapuu ja Kõõra Tii Elamus-kalendri meeskond.

Kultuurielu täht 2022 –

Viitina meesansambel

Viitina meesansambel on tegut-senud järjepidavalt 20 aastat, hoides elus meeste laulu traditsioone. Ansansambli koosseis on läbi aastate pisut muutunud, praegu laulab siin koos viis mehist häält: Ilmar Ait, Peep Kimmel, Annes Oro, Magnus Lang, Lenno Kangur. Mehi juhendab Ive Ruusamäe.

Nad on tublid ja toredad mehed, kes laulavad hästi ja südamest sü-damesse, eriti sulatab see õrnema soo südant. On suur väärus, kui on ole-mas mehed, kes kodu ja töö kõrvalt on hoidnud elus mitmeaälselt laul-mist ja seda juba 20 aastat. Neid tun-takse ja oodatakse esinema nii perepidudele kui suurtele üritustele ja seda ka väljaspool Rõuge valla.

Rõuge valla 2022. aasta kultuurielu tähe nominentideks esitati veel Misso laulu- ja tantsuansambel Meespea, Kadri Giannakaina-Laube, Eda Veeraja.

Ootame ka sel aastal kõiki lahkeid peresid valla sünnipäeva puhul oma saunu küllalistele avama – pange end kirja hiljemalt 15. mail valla kodulehel aadressil rougevald.ee/sanna2023. Foto: Viivika Nagel

Hariduselu täht 2022 –

Rõuge Noorsootöö keskus

Rõuge Noorsootöö Keskuse ühendab endas kaheksat Rõuge valla noortekeskust: Rõuge, Haanja, Nursi, Viitina, Varstu, Ruusmäe, Misso ja Mõniste. See on ülevallaline organisatsioon, mis jõuab erinevate piirkondade noorteni. Noortekeskused liideti üheks asu-tuseks 2018. aastal, sellest ajast alates töötavad nad üheskoos ühise eesmärgi nimel ja viivad läbi eri-nevaid koostööprojekte, mis soodus-tavad valla noorte lõimumist ja suhtlust. Noortekeskused on neli aastat koos projekte kirjutanud ja neid läbi viinud. Noortekeskused toimetavad iga päev oma piirkonnas oma noortega, võttes arvesse oma piirkonna noorte vajadusi ja eripärasid, töötades samas ühiste eesmärkide nimel.

Alates ühinemisest on noorsootöö keskus töötanud selle nimel, et igal vaheajal toimuks valla erinevate piirkondade noori ühendavaid tege-vusi: noored on käinud ühiselt välja-sõitudel, korraldanud ise laagreid ning lõhe piirkondade vahel on kaha-nenud.

Möödunud aastal paistis Rõuge Noorsootöö Keskus erilisel silma nii kohalike, maakondlike kui isegi üle-riigiliste ettevõtmistega.

Rõuge valla 2022. aasta hariduselu tähe nominentideks esitati veel Leelo Viidu.

Külaelu täht 2022 –

Katrin Tamberg

Katrin on väga aktiivne, asjalik ja lennukate ideedega Nursi külaelu eestvedaja. Ideid on tal alati ja palju ning ta ei kohku mitte ühegi takistuse ees. Katrin leiab alati lahenduse või väljapääsu, kui miski peaks tema ideede elluviimist takistama. Tegevusi planeerides kuulab kogukonna arva-must ning kaasab kogukonda. Samuti on Katrin oma tegevustega suutnud ühendada erinevaid põlvkondi, tuues nad kas üheskoos külaplatsi korras-tama või muusikat nautima.

Koos külaelanikega tehti korda Nursi külaplats ning kogu 2022. aasta jooksul toimusid tema eestvedamisel erinevad kogukonna üritused: olgu siis vastlapäeva tähistamine Kahrila kõrgel kaldal, talgud Nursi külaplatsi võsast puhastamiseks, jaanipäeva tähistamine, laada korraldamine või esimese advendi puhul kuusel tulede süütamine. Igal pool on Katrin eestvedaja rollis.

Sellist pealehakkamist lihtsalt peab märkama ja tunnustama! Katrin on usin korraldaja ja taganttorkija – just see, keda on kogukonnas vaja!

Rõuge valla 2022. aasta külaelu tähe nominentideks esitati veel Viitina küla eestvedajad ja mitmetulundusühingud ja MTU Nursi Tegusad.

Keskonnatäht 2022 –

Marje Mürk

Marje on olnud Krabi küla säre-imine juba aastakümneid, vedades cest kohalikku külateatrit ja lüües kaasa kogukonna tegemistes. Ta on suur ajaloo huviline ning tunneb väga hästi oma kodukandi kohapärimust. Lisaks ühiskondlikule aktiivsusele tuntakse Marjet scenehulluna, kes varem oma lõbuks, viimastel aastatel aga juba avalikke retki cest vedades aasta läbi metsas seenel käib.

2022. aasta lõpuks oli Marje järjes-tikku seenel käinud neli aastat, jät-mata vahele ühtegi kuud. Metsa- ja seeneretked on lõogastavad ning harivad, Marje teeb väga tänuväärset loodushariduslikku tööd. Nende aastate ja ühiste seenelkäikude jooksul on Marje avardanud kümnete sil-maringi, julgustades neid märkama, tundma ja korjama ka muid seeni peale eestlaste jaoks tuttavate ja tur-valiste kukeseente, puravike, pilvikute ja riisikate.

Kuna seente hulgas on ka palju mitesöödavaid ja mürgiseid liike, siis on inimestele erinevate söögiseente liikide tutvustamine väga oluline. Lisaks eri seeneliikide tutvustamisele valdab Marje ka rohkelt erinevaid retsepte seente valmistamiseks ja hoidistamiseks, mida jagatakse seenelkäikude järel neid ühiselt valmistades.

Rõuge valla 2022. aasta keskkonnatähe nominentideks esitati veel Kaimar Nõmmik ja Haanja kooliaed.

Sporditäh 2022 – Armo Raag

Armo on pühendunud motospor-di edendaja. Igal aastal toimuvad Misso rallikrossirajal Armo eestvedamisel Misso Karikasarja võistlused. Igal su-vel valmistab ta rada ette Eesti Meistrivõistluseks rallikrossis.

2022. aasta oli aga märkimisväärne – Armo poeg Armin Raag on oma ise tugeval toetusel Eesti Meister crosskarti 125 klassis. Põhja-Euroopas saavutati 3. koht ja Fia Mootorispori võistlustel 4. koht. Seda kõike tänu isa Armo pühendu-misele... Tema põhiaeg on kulunud poja treenimisele ja crosskardi pide-vale arendamisele, ta on oma pojale nii treener kui mehaanik.

Rõuge valla 2022. aasta sporditähe nominentideks esitati veel Kadri Parts, Terje Raju ja Anti Saarepuu.

Ettevõtlustäht 2022 –

Rõuge Kunstikuur

Rõuge Kunstikuur on justkui kogukonna kaubamaja, kust leiab kõike eluks vajalikku. Imeliseks teeb selle maja aga see, et kõik asjad on kohalike inimeste poolt suure ja sooja südamega meisterdatud. Kunsti-kuuris leiavad ühtmoodi tegevust nii lapsed kui ka juba elukogenud inimesed. Kunstikuuri on võimatu niimoodi sisse astuda, et endale midagi kaasa ostmiseks ei lei.

Kuigi Kunstikuur tõenäoliselt miljonites kasumit ei teeni, on see ko-haks, mis aitab väga paljudel erineva-tel kohalikel ettevõtjatel ja käsitöömeistritel enda tooteid näidata ning müüa. Kuuldavasti müüakse seal üle 70 erineva käsitöömeistri toodangu. Võib-olla aitab just see üks Kunstikuuris müüdud kindapaar mõnel kohalikul vanatädil need prae-gused rasked ajad üle elada ning poes endale leiva kõrvale ka midagi pare-mat lubada.

Kõige selle pärast on Kunstikuur, mis aitab kohalikel käsitöömeistritel teha esimesi samme ettevõtluse vald-konnas, väärt aasta ettevõtlustähe tiit-lit.

Rõuge valla 2022. aasta ettevõtlustähe nominentideks esitati veel Mairo Kuus ja Meelis Mõttus.

Seeniortäht 2022 –

Viia Varula

Viia töötas varem Tartu Variku

koolis matemaatikaõpetajana ja elas Tartus. Oma pensionipõlve alguses kolis ta elama Rõuge valda Kokomäe külla. Viia on aktiivne ja võtab kodu-vallas ette erinevaid tegevusi. Väga vähe on sündmusi, kust Viia puuduks – ikka on ta kohal, rõõmsameelselt osalemas, arutlemas ja seltsi pakku-mas.

Kui Rogosi mõisassee paigutati möödunud aasta kevadel elama Ukraina sõjapõgenikud, siis oli Viia üks esimesi, kes pakkus end vabataht-likuna põgenikke aitama. Ta osales kohalike ja põgenike ühisel sünd-mustel ning aitas neil Eestis paremini sisse elada. Viia andis siin peatunud ukrainlastele mitme kuu jooksul eesti keele tunde.

Tõusev täht 2022 –

Laura Kirke Bertel Pertel

Kirke on ülimalt soe, kuid tagasi-hoidlik noor. Vaikselt nokitsedes on ta suutnud sulesabast luua imelisi sõnu nii värsidest kui ka lugudena. Ühtlasi on Kirke Varstu noorte- ja koolielus olnud alati väga toetav ja teistega ar-vestav.

Temas on rohkem peidus kui pealtnäha paistab. Ta kannab süda-mes oma kodukohta ja juuri, tuues oma perekonda alati lugudesse sisse. Viimsel ajal on ta peale Varstu tegut-senud väga aktiivselt kogu Rõuge val-las üldisemalt ja liikunud üha rohkem enda mugavustsoonist väljapoole.

Kirke on tõusev täht, sest viimasel aastal ta kandideeris Rõuge Noortevolikokku ja asus aseesimehe kohale,; osales Võrumaa Teaduspäe-val ja esitles oma teadustööd “Punaku talu lugu inspireeritud kahest kirjava-hetusest”; on pälvunud VABAMU ja SA Eesti Ajaloomuuseumi kaks eripreemiat vabariiklikul ajalooalaste uurimistööde võistlusel; on saavu-tanud esikoha vabariiklikul raa-matute arvutamise konkursil Ulakass ja Eesti Emakeeleõpetajate Seltsi eripreemia; tema käes on Võru maakonna emakeeleolümpiaadi kol-mas koht; ta oli Rõuge-Jõgeva õpilas-malevas väga aktiivne ja eeskujulik noor, kes esines julgelt ka enda luule-kavaga;

Kirke on alati positiivselt ja eesku-julikult õppimises silma paistnud õppimisega;

Kirke on noor, kelle peale võib alati kindel olla.

Rõuge valla 2022. aasta tõusva tähe nominentideks esitati veel Katrine Mõttus ja Liisbet Rõõmusoks.

Täheke 2022 –

Adele Hermine Saik

Adele on loomult siiras ning loo-vate ideedega tüdruk, kelle selts-konnas igav ei hakka. Temaga saab rääkida erinevatel teemadel ning kaasata teda põnevatesse tege-vustesse. Kui Adele ruumi astub, siis tuleb temaga kaasa palju rõõm-sameelsust ja positiivsust.

Adele on aktiivne noor, kellel läheb koolis hästi, ta on teistele eesku-juks oma suurepärase käitumisega. Peale selle on Adele olnud aktiivne Rõuge noortekeskuses käija ja sealsetes tegevustes-huviringides osa-leja. Ta sai auhinnalise koha liiklus-teemalise luuletusega.

Möödunud aasta veebruaris mõt-les Adele koos sõprade ja noorsootöö-tajatega välja võimaluse, kuidas ai-

data Ukraina noori, kelle koduriik on sõjas. Selle tulemusel toimus Rõuge Noortekeskuses märtsi alguses heategevuslik lõunasöök Ukraina toe-tuseks. Noortekeskuses käies paistab Adele silma oma asjalikkuse, eeskuju ning headusega.

Sotsiaaltöö täht 2022 –

Signe Arumäe

Signe on oma inimestesse suhtu-misega pälvunud usalduse, mis innus-tab inimesi temaga erinevate prob-leemide korral aru pidama. Inimesed tunnevad, et Signe suudab nende heaolu toetada.

Signe on oma otsustes väga paind-lik, lähtub hetkeolukorrast, inimese vajadustest ja soovidest ning arvestab lahenduste otsimisel ka laiemat pilti ja tulevikku suunatud vaadet.

Signe on armastatud ja austatud sotsiaaltöötaja oma kogukonnas – kogukonna hingehaldjas, kes aitab kaasa sotsiaalsetele muutustele ja arengule nii üksikisiku, organisat-siooni kui kogukonna tasandil.

Signe edendab sotsiaalset ühte-kuuluvust vallakodanikega suhtlemisel, toetava suhtumisega teenuskeskuse tegemistes, julgustab noortekeskuse tööd ja loob kaasa käsitööringis. Signe on paljudele isik-likuks eeskujuks oma aktiivse ja ter-vikliku elustiiliga. Ta pole kunagi kellelegi oma muredega koormaks, tegutseb väga professionaalselt ja tasakaalukalt, pidades silmas sotsiaal-set õiglust ja inimõigusi, ootamata pide-vat tunnustamist ja märkamist.

Varstu piirkonna kogukond on Signele tänulik. Ta väärib tunnustust, sest just selline on ideaalne sotsiaal-töötaja. Signe austab erinevusi ja laseb töö tulemustel enda eest rääkida.

Rõuge valla 2022. aasta sotsiaaltöö tähe nominentideks esitati veel platvormitõstuki paigaldamine Rõuge hooldekodusse.

Tähttegu 2022 –

Rõuge Maarja kiriku remont

Rõuge Maarja kirik on Eesti ühe suurima kihelkonna kirik ja oluline maamärk tervel Võrumaal. Ta on teeninud Rõuge kihelkonna inimesi ligi 300 aastat, juhataes kõiki lastest-noortest kuni raugaealiseni käima kõlbelist eluteed. Kirikuhoone kuu-lutab Head Sõnumit Jumala armust ja hoolitsusest ning on võrdpilt in-imese südamest, mis on Piha Vaimu tempel.

Aastal 2022 läksid imetabaselt kor-da mitmed tähtsad remonditööd, mida on pikki aastaid üritatud: tornikiivri karkassi parandused, uus torni plekk-katus, uus tornikera ja tornikukk, kiriku välised krohvi-parandused ja lubivärvimine, elektri-juhtmestiku väljavahetamine kiriku sees, valgustite lisamine kiriku ruumi-desse ja torni, lisalülite ja -pistikute paigaldus, tuletõrje- ja turvasigna-lisatsiooni paigaldus.

See kõik on saanud teoks tänu mit-mete ametkondade ja valla ühisele panustamisele ning mis veelgi täht-sam, kõige selle teostamiseks an-ne-tasid raha, aega ja töövahendeid paljud Rõuge valla inimesed – selle kiriku omanikud.

Rõuge valla 2022. aasta tähtteo nomi-nentideks esitati veel Rõuge leerimaja ren-oveerimine motoklubi hooneks.

Lisaks anti välja tänukirjad kahele tublile koolibussijuhi-le: Rõuge kooli bussiliini juht Ott Saaron ja Mõniste kooli bussiliini juht Rein Kiranen.

ÕU Merling Reisid ettepanekul ning kümnete mudilaste ja kooli-noorte heakskiidul tunnustati pikaageid bussijuhte, keda mõle-maid iseloomustatakse lühidalt nõn-da: hea suhtleja, alati abivalmis, ko-husetundlik, sõbralik ja avatud lahen-duste leidmisele.

Aitäh kõigile märkajatele!

Aitäh kõigile neile, kes hoolivad ja märkavad ning kes esitasid oma ette-panekud tunnustuste andmiseks: Edda-Karin Luht, Arved Vaab, Liivi Mõttus, Margit Päck, Ene Aedmaa, Everin Kanger, Taavi, Kirska Piiskop, Marika Heinvee, Natalja Fatejeva, Mari Kalkun, Rõuge vallavalitsus, Saskia Sadrak-Tammes, Raul Ermel, Haanja kool, Mariann Toots, Varstu Noortemaja, Helerin Leemets, Merle Piiskop, Jaanika Orav, Indrek Hunt, Kadri G Laube, Mõniste kooli noored, Lya Veski, MTÜ Omatehtud, Ere Käis, Siiri Toomik, Johanna Laak, Ale Sprenk, Sirje Saarniit, Kerli Kõiv, Eveli Kuk-lane, Rõuge Noorsootöö Keskus, Hanna-Liisa Sarik, Kaisa Äärmaa.

SANNA 2023 – hoia oma saunakalender ajakohasena!

Nagu eelmises ajalehes kirjutasime, on 2023 sauna-aasta. Rõuge vallas kulmineerub see 20.–22. oktoobril, kui toimub SANNA! nädalavahetus täis rõõmsaid kohtumisi saunalaval, erinevaid saunakogemusi ja saunaga seotud teadmiste avardamist.

15. märtsil kohtusime saunahuvilistega koolitusel Haanja rahvamajas, järgmine kohtumine on juba registreerijate ootel:

12. aprill kell 14.00 Rõuge Rahvamajas SANNA! 2023

vihtlemise töötuba eelkõige sauna oktoobris külalistele pakkuvatele peredele.

Audra Staskeviciene Leedust (Thunder Sauna School) juhendab osalejad kahel käel vihtlema. Töötoas kõneldava tõlgime vajadusel meie emakeelde.

Osalemiseks pane end kirja hiljemalt reedel, 7. aprillil: www.rougevald.ee/sanna2023.

15. mai – pane kirja oma avatud saun, saunasuveniirid, -tooted ja -teenused!

Selleks päevaks palume anda teada oma saunast, sündmusest või saunaga seotud toodetest, suveniiridest, teenustest Rõuge vallas, et meie piirkonna suvekülalised ja soovijad oskaksid sügiseks plaane teha: www.rougevald.ee/sanna2023.

Eda Veeroja
SANNA! 2023 eestvedaja
503 2341,
eda.veeroja@gmail.com
SANNA! 20.–22. oktoober 2023 on osaliselt rahastatud Tartu 2024 Lõuna-Eesti Kogukonnaprogrammist.

Mahepõllumajandus ei ole elitaarne kapriis

9. märtsil Rõuge rahvamajas toimunud ümarlaval „Kupallo massva’ mahekängä?“ olid luubi all mahetoit ja -põllumajandus nii globaalses kui lokaalses kontekstis. Mullaökoloog Tanel Vahteri loengut kuulates ja koos arutledes leidsid osalejad, et mahepõllumajandus on inimeste, maa ja kliima hädavajadus.

Tsõõriklaual koguti ideid 9. septembril Rõuge Ööbikuorus toimuva kogukonnafestivali „Mina tean, kust tuleb minu toit“ Tartu Maaülikooli mahekärajate teemade valikusse. Ümarlauast võtsid osa mahe-ettevõtjad, kohalike omavalitsuste ja nende haridusastutuste töötajad ja teised huvilised. Päeva modereeris mahe-ettevõtja Margus Timmo. Tartu Ülikooli Okoloogia ja Maateaduste Instituudi mullaökoloogia teaduri Tanel Vahteri kolmeosaline loeng vaheldus temaatiliste arutelude ja grupitöödega.

Esimeses loenguosas, mida iseloomustas võrukeelne pealkiri „Inemiseperi ilm, ilmaperi inemine“, said kohalolijad ülevaate globaalsetest kliima ja elurikkuse andmetest ning trendidest. Tanel Vahter tõstis esile maakasutuse ja globaalsete muutuste seosed. Ta nentis, et inimene on olnud väga edukas toidu tootmisel, kuid see ei ole toonud kaasa rohkem ruumi

elurikkusele – efektiivsusega saadud odav toit ei ole tegelikult odav.

„Mi olõ suhtõn maaga“ teemaplokis selgus, millist rolli mängib põllumajandus globaalmuutuste kontekstis. Lisaks arutleti, kas ja milliseid lahendusi on olemas ning mis toimub Eestis? Saadi teada, et peamine oht elurikkusele Eesti tuleneb maakasutuse muutustest ehk põllumajandusmaa kasutamisest ja intensiivsusest. Selle tulemus on lihtsustunud maastikud, kus on vähem elupaiku looduslikule elurikkusele, mis omakorda tähendab väiksemat vastupanuvõimet taimekahjustajatele.

Kõige pikemalt peatuti teemal „Ku suur om Eesti ja Võro maakunna jalamummõr?“ ehk siis – mida me teame ja mida me arvame, et teame, kui räägime Eesti kuvandist seoses toidutoomise, maastike, elurikkuse ja kliimamõjudega. Kuigi Eesti elanik on väga keskkonnateadlik, ei mõjuta need teadmised sageli tegevusi. Nenditi ka, et lihtsad lahendused ei tööta, kuid sellegipoolest on vaja pingutada. Näiteks on põllumehe raske välja saada väetamise nõiaringist.

Tänu erinevatele osapooltele olid esil erinevad vaatenurgad ja toimus sisukas arutelu. Sealt jäi kõlama kogu maakonnas ühtmoodi arusaamise ja tegutsemise vajadus ning

maheteemade viimine nii laste- kui täiskasvanuharidusse. Müüt kallist mahetoidust põhineb vaid osaliselt faktidel ning hinnalangus tuleb, kui nõudlus kasvab ning tootjaid lisandub. Nenditi lõbusalt, et positiivset signaali saab anda nii-öelda harilikus toidupoes igapäevaselt küsides: „Kas teil midagi mahedat kah om?“

Juba käesoleva aasta 9. septembril lahatakse maheteemat edasi kogukonnafestivali „Mina tean, kust tuleb minu toit“ mahekärajatel. Käsitlusele tuleb lai valik teemasid nagu „Kas sitast saa saia?“ ehk muld, sõnnik, komposteerimine, jäätmed; „Kas ilm om hukan?“ ehk kliimamuutused ja nende mõju; ning „Kas ma tiia, midä ma süü?“ ehk elurikkusega arvestav põllumajandus, mahetoit, permakultuur jne. Mahekärajatel saab kuulata loenguid ja diskussioone, osaleda aruteludes ja panna ise käed külge töötubades.

Tsõõriklaud toimus Tartu Maaülikooli ja Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi raames. Projektid on osa Euroopa Kultuuripealinn Tartu 2024 põhiprogrammist. Tsõõriklauda korraldamist toetasid Tartu Maaülikooli projekt, Tartu Ülikooli eetikakeskus ja TÜ filosoofia ja semiootika insütuut, Võrumaa Arenduskeskus ja Rõuge vallavalitsus.

Loe lisa: rougevald.ee/kogukonnafestival

Tartu 2024 Maailmaülikool

Võrumaa Partnerluskoogu

LEADER

Traktorite, liikurmasinate ja nende haagiste tehnoülevaatuste graafik Rõuge vallas ja lähiumbruses

R 14.aprill	R 21.aprill
9.00 Mõniste töökoda	9.30 Nursi – Handimiku
9.30 Tundu	10.30 Rõuge töökoda
10.30 Saru ait-kuivati, vana Kauplus	11.30 Pärlijõe kauplus
11.00 Peede	11.50 Kellamäe
12.00 Tursa – Karisöödi – Parmupalu	12.10 Listaku
12.45 Matsi k, Kriguli	12.30 Krabi töökoda
13.30 Tammemägi	13.15 Pähni RMK, Timuski-Jakobi
14.00 Hurda küla	14.00 Vana-Roosa – Viirapalu
E 17.aprill	E 24.aprill
8.40 Roosiku	8.40 Sanna
9.00 Haabsaare töökoda	9.00 Savilöövi
11.00 Tsooru töökoda	09.45 Rimm
12.00 Kikkaoja	11.00 Antsla teejaoskond
12.50 Kõrgepalu	11.30 Uue-Antsla töökoda
13.10 Kangsti	12.10 Kuldre rist
13.30 Varstu töökoda	12.30 Neeve talu
	13.10 Kirikuküla
	14.00 Urvaste kooli parkla
N 20.aprill	T 25.aprill
8.20 Tootsi	8.20 Puiga töökoda
9.00 Vastseliina töökoda	9.30 Haanja töökoda
10.00 Kirikumäe	10.30 Ihatsi
10.20 Kõo	11.30 Villa
10.40 Nopri farm	12.00 Ruusmäe töökoda
11.45 Siberi talu, Andri-Peedo talu	13.00 Palli – Savioru – Haki
12.30 Misso töökoda	14.00 Viitina töökoda

Traktorite, liikurmasinate ja nende haagiste tehnoülevaatuse hinnakiri

Ratastraktor ja liikurmasinad T, LM 30 €

Traktori haagis TH 20 €

Ülevaataja kohalekutsumine 12 €

Kilomeetritasu kohalekutsel 0,48 €/km

Hinnad sisaldavad käibemaksu 20%

Traktori info: +372 56484167

Graafik saadaval ka kodulehel kagutehno.ee

Info: +372 782 0520, kagutehno@gmail.ee

Lükkä metsavendade punker aastal 2013. Foto: erakogu

Lükkä Metsavendade ja punkri lugu oli, on ja jääb!

Jäägu igavene mälestus Eestimaa langenud kangelastele!

Lükkä metsavendade punker ehitati Kereti sohu 1945. aasta kevadel kolme mehe poolt, lõpuks varjas end punkris kokku 12 relvastamata metsavenda. 1945. aasta 28. detsembri hommikul kell 5 punkrit rünnati.

Metsavennapunkri asukoht jäi aastakümneteks unustusse ja loodus varjas lahingu jäljed.

Lükkä metsavennapunkri asukoha hakati otsima 1980ndate aastate lõpus, leidmine võttis aega kümme-kond aastat. Täna on paljude inimeste töö ja annetuste abiga ehitatud punkri koopia, rajatud Nursi külla mälestusmärk ja Nursi külakeskusesse Metsavenna muuseumituba punkrikoha leidudest ning maetud metsast kalmistule ümber viimased Lükkä metsavennad.

Iga aasta 28.detsembril tähistatakse Metsavendade langemise aastapäeva, mil räägitakse loost ja korraldatakse huvilistele matk Lükkä punkri juurde.

2022 aasta sügisel anti varasemate tegijate poolt lugu edasi kandmiseks, hoidmiseks, säilitamiseks Indrek Hundile ja MTÜ Nursi Tegusatele.

Selleks, et saaksime ikka ja jälle korraldada matkasid ja ajalugu

hoida ning edasi kanda, tuleb hoolitseda punkri säilimise eest, hoolitseda, et paljude inimeste töö ja vaev säiliks veel aastakümneid.

MTÜ Nursi Tegusad koostöös Indrek Hundiga algatasid käesoleva aasta alguses korjanduse punkri remonttöödeks. Täna on annetus kogunenud nõnda palju, et juba käesoleva aasta suvel, suurvee möödumisel alustame remonttöödega. Aegkriitiline on vahetada katus ja peale kevadist suurvee tõusu selgub, kas ka punkri alumised palgid. Lisaks ootab remonti teekond punkrisse.

Praeguseks on tublide aktivistide ja vabatahtlike abiga metsa viidud vajalik ehitusmaterjal, mis jääb ootama ilusat suveaega ja hulganisti töökäsi.

MTÜ Nursi Tegusad tänab südamest kõiki seniseid toetajaid, kellele on olnud oluline hoida ajalugu, hoida Nursi küla ajalooliselt olulist lugu ning kanda seda edasi meie nooremale põlvkonnale.

Aitäh!

Annetusi ootame: MTÜ Nursi Tegusad, EE024204278622239304, selgitusse „Punker“.

I Võrokeste Kongress tuleb kokku 22. aprillil Võrus

Kuidas hoida oma põlist keelt, kultuuripärandit, puhast elukeskkonda, mürgivaba mulda, majandada metsa mõistlikult ja jätkusuutlikult, arendada turismi, luua ja arendada maaettevõtteid ja töökohti, leida võimalusi tulu teenimiseks, hoida teenuseid pakuvad kogukonnakeskused maakohtades avatuna.

Elu püsimine Vana-Võromaal on tänapäeva muutuvast maailmas tõsiselt proovile pandud. Vana-Võromaad ähvardab Nursipalu harjutusväljaku laiendamise plaan, mille läbi muutuvad suured alad elamiskõlbmatuks või saavad mürataseme ja sellega kaasneva tõttu väheväärtuslikuks elupaigaks. See puudutab mitutkümnet tuhandet põlist võrokest.

Teiselt poolt on maailm pöördumas – on hakatud väärtustama põliseid tarkusi, oma põliskeelt, säästlikkust, toidu ise kasvatamist, kogukondlikku elulaadi, suhtumist loodusesse kui koostööpartnerisse ja selle puhtana hoidmist. Neid elupõliseid tarkusi on vaja juba alustatud säästliku ning kogukondliku, loodust hoidva ja vaimse elukorralduse üleshitamiseks.

Selleks, et Vana-Võromaa rahvas saaks ise otsustada elu kestmiseks

tähtsaid küsimusi, kutsume kokku Võrokeste kongressi. Tahame arutada, kuidas edasi, kas teha ennast senisest rohkem kuuldavaks põlisrahvana? Kas tunnistada võru keel põliskeeleks ka ametlikult? Selleks on vaja võrokeste häält – linnade ja valdade juhtide, asutuste, ettevõtjate ja loojate orgnisatsioonide esindajate ühist arutust ja häält, et meid oleks kuulda.

Kongressi asutav kogu kutsub I Võrokeste Kongressi kokku 22. aprillil kella 10–17 Võrru, kultuurimajja Kannel.

Kavas on ettekanded keele- ja loodushoiust ning enesemääramisest, eelnõude arutus ja Võrokeste Kongressi vanemate kogu valimine.

Me oleme siin Võrumaa mägedel maad harinud, jõgedest-järvedest kalu püüdnud, pühasid puid austanud, higi ja verd oma maasse valanud juba tuhandeid aastaid – selle maa on meie esivanemad omaks elanud ja me tahame selle maa ja keele edasi anda tulevastele põlvedele.

Võrokeste Kongressi asutav kogu
Võrus 19. veebruaril 2023
Lähem info:
vorokongress@gmail.com

Varstu lasteaed Sipelgas tähistas 4. märtsil oma väärikat juubelit – 55!

Kui sõidad Võrust Varstusse, siis näed Pilpamäe nõlval vasakul pool teed kaunist kollast maja. See on pika ajalooga hoone, kus on olnud kõrts, kokkuost, võimla, internaat, korterid jpm. Pärast kapitalset remonti avati selles majas 4. märtsil 1968. aastal Varstu Sovhoosi Lastepäevakodu.

Möödunud on 55 aastat ja praegu asub siin Varstu Kooli lasteaed Sipelgas. Seega tähistab lasteaia pere tänavu väärikat juubelit.

Lasteaed on äge koht, kus igav ei hakka ja kus mängud ei lakka. On ju Ivo Linnagi laulnud, et mäng, mäng, mäng on väikese inimese töö, on väikese inimese väga-väga tõsine töö. Mängida kogu lasteaia perele meeldib. Mäng ongi ju lasteaialapse põhitegevus. Mängides ei õpi lapsend elama, vaid elavad tõelist elu. Mäng on lapse arengu alus.

Kuid ka mänguasjadel on oma iga. Kui lasteaed avati, oli lastele

mängimiseks atraktsioon LAEV. Selle atraktsiooni aeg sai otsa. Praegu aga unistab lasteaia pere uuest laevast, kus tulevased kaptenid ja reisihuvilised saaksid mängida.

Lasteaia pere unistus on nii suur, et sellest sai lasteaia sünnipäevaprojekt. Varstu lasteaia sünnipäevaprojekti õnnestumisele saad kaasa aidata ka Sina, armas kogukonna liige, lasteaia vilistlane ja praegu lasteaia käiva lapse vanem, praegune ja endine töötaja! Tule palun meile appi ja toeta meie uue mängulaeva soetamist!

Ülende saab teha MTÜ Varstu Lasteaed-Kool arveldusarvele EE472200221065504566 Swedbank.

Selgitusse palume kirjutada märkusõna LAEV.

Täname kõiki meie projekti praeguseid ja tulevaseid toetajaid!

Varstu lasteaia Sipelgapere.

Foto: Erly Tammet

Aprill Mõniste muuseumis

Eesti Maaturismi eestvedamisel on käimas sauna-aasta, millega soovatakse meelde tuletada (vanu) saunakombeid ning edendada tervislikku ja sotsiaalset saunakultuuri.

Mõniste Talurahvamuuseum võtab sauna-aasta tegemistest osa, pakkudes nii suitsusauna kasutamise võimalust kui ka saunateemalist haridusprogrammi „Suitsusauna kombestik“.

Vana-Võrumaa suitsusaunapärand on kantud UNESCO vaimse kultuuripärandi nimistusse.

Suitsusaun pole läbi ajaloo olnud ainult pesemise koht. Saun oli kui pereliige, keda tulles teretati ja lahkudes tänati, kes kuulas ära kõik su mured ja rõõmud, mida temaga jagasid. Saunas algas ja lõppes elu, viidi läbi rituaalseid toimetusi ja parandati tervist. Tänapäeval on saun enamasti lõõgastumiseks. See on seltskondliku ja avatud suhtluse paik, kus ei öelda ega käituta halvasti. Arvamus, et suitsusaun ei puhasta mitte ainult ihu, vaid ka hinge, on jõus ka praeguste saunaliste seas.

Muuseumitunnis saab teada, millega sauna köetakse ja millest tehakse saunavihtu. Jutu taustaks kütame ka muuseumi suitsusauna. Selleks saab käe külge panna puude saagimisel ja lõhkumisel. Käime uudistamas ka vanemat tsariaegset sauna. Tunni lõpuks on laps saanud ülevaate suitsusaunakommetest ning vastuse küsimusele, kuidas on võimalik tervislikult ilma korstnata saunas käia.

Teine aprillis toimuv muuseumitund on „Elu vanas rehetares.“

Tänapäeval on meie elutingimused võrreldes esivanematega kõvasti muutunud. Muld- või savipõranda on välja vahetanud laminaat- ja parkettpõrand. Elamute aknad on läinud suuremaks, laed kõrgemaks ning elutingimused puhutamaks. Tänapäeva elu ei kujutaks ette ilma WC-ta ning sooja veeta, mis kraanist tuleb. Oleme toidu suhtes valivamad ja maiustused kuuluvad vähemal või rohkemal määral meie ellu. On olnud aga ajad, mil oldi tänulik iga suutäie eest ja toidukorrad ei lõppenud magus-

toiduga. Tänapäeval saame valida, mida me selga paneme ja kui riidesse auk kulub, siis parandamisega kõik enam ei tegele. Vanasti pandi paiga peale ka paik, sest kehakatted tulid kätte suure töö ja vaevaga.

Selliseid vastandusi meie ja me esivanemate eluolus on veel mitmeid. Nende paremaks mõistmiseks soovime külastada Mõniste Talurahvamuuseumi programmi, kus aja „tagasi kerimiseks“ viibime rehetares. Muuseumitunnis saab teadmise, kuidas elati väikeses toas suure perega: kus magati ja söödi, kus ennast pesti ja mis tööd kuulusid igapäevale juurde. Õige tunde kogemiseks paneme ka ise vana aja talutöödele käed külge. Lisaks imetleme esivanemate kaunist näputööd.

Mõlemad muuseumitunnid on külastamiseks kuni aprilli lõpuni. Registreerimine ja lisainfo: 5622 8538 või mare.tamtik@wi.ee.

Elamuslike kohtumisteni!

Mõniste Talurahvamuuseumi pere

Haanja kooli vastlapäev

Haanja Kooli õpilased suusatamas õpetaja Kadri Partsi juhendamisel. Foto: Mariann Toots

Haanja Kooli pere tähistas üheskoos Eesti Vabariigi 105. aastapäeva, Liikumisaasta algust ja vastlapäeva. Seekord nauditi maaliliselt lumist talvapäeva suuskadel liueldes ning sellest võtsid osa kõigi rühmade (Misso, Ruusmäe ja Haanja) lasteaialapsed, kooliõpilased ja töötajad. Paljud lapsed ja töötajad suusatavad Haanjas regulaarselt mitu korda nädalas ja tänu Haanimaa legendaarsetele lumistele talvedele enamasti lausa novembrist aprillini. Osa töötajaid, sealhulgas ka direktor pani ühise sündmuse puhul

suusad jalga esimest korda pärast mitmeaastast pausi, sealhulgas toodi välja ka traditsioonilised Haanja Kooli lõpetajate isetehtud Haanimaa suusad. Mõne väikese lastaialapse jaoks oli see esimene päev suuskadel, päris pisikesed tulevased suusatajad tegid ka traditsioonilist kelguliugu. Eesti Vabariigi saabuva 105. sünnipäeva tähistamiseks sõitis koolipere suuskadel ühiselt kokku märgilised 105 kilomeetrit ning päeva edukasse toimumisse andsid oma panuse kokku 105 last ja koolipere liiget. Ühine tore talvapäev lõpetati vastlapäevale

kohaselt ja Haanja Kooli kokkadele omaselt imemaitse hernesupi ja vastlakukliga. Haanja Kooli direktor Saskia Sadrak-Tammes usub kooliürituste tähtsusesse: „Pea oluliseks ühiste mälestuste loomist ning kohalike traditsioonide edasikandmist Haanja Koolis“. Haanja Kool on tuntud suusatava koolina ning püüab edendada tervislikke eluviise, lõimitud aineõpet ning õuesõppe traditsiooni juba lasteaiaast alates. Kooliõpilasi ja lasteaialapsi juhendab hinnatud liikumisõpetaja ja suusatreener Kadri Parts.

Murest üle saamiseks tuleb seda kõigepealt endale tunnistada

Kevad on kohal, koolides on alanud viimane trimester. Lapsed on väsinud, vanemad on väsinud, õpetajad on väsinud. Päästva suvevaheajani on veel mõned kuud.

Laste hulgas on kooliga seoses palju ärevust, mis tihti väljendub füüsiliste sümptomitenä. Võib olla, et lapsel hommikuti pea valutab, süda on paha, kõht valutab, mõnikord võib isegi palavik tekkida. Lisaks otsestele põhjustele, kus kaebusi tekitab mõni meditsiiniline probleem, võib nende sümptomite tekkimise põhjus olla ka vaimne. Iga lapse puhul on vaja eraldi mõelda ja uurida, mis tal neid vaevusi tekitab. Põhjusi ärevuse taga võib olla väga palju ja erinevaid. Ehk on lapsel raske õppida? Kui ta koolitunnis mitte millestki aru ei saa, mis ta siis üldse läheb sinna, kui saab seal kinnitust selle kohta, kui rumal ja laisk ta on? Ehk on läbisaamine koolikaaslaste või õpetajatega keeruliseks muutunud? Ehk hiilib depressioon tasakesi ligi? Sel juhul võtab raskustunne ära kogu jõu ja laps ei suuda voodistki välja tulla. Ehk on laps nutimaailmas nii kinni, et ei suuda ennast sealt lahti rebida? Või on kodus muresid, mille tõttu laps ei julge kooli minna? Näiteks ema, isa või vanavanem, kellel on enda muredega raske toime tulla ning laps kardab, et kui ta kooli läheb, võib (vana)vanemaga midagi juhtuda.

Kõik see, mis toimub ühiskonnas, mõjutab ka lapsi. Sõjahirm, majanduslik toimetulek ja kõik muu, mis maailmas toimub. Lapsed on ühiskonna peegel, näidates hästi välja, mis sünnib nende ümber ja neile tähtsate täiskasvanute elus. Seetõttu on meil, lapsevanematel, alati vaja ka endale otsa vaadata, kui lapsel on mõni mure. Mis toimub minu sees, minu ümber ja kuidas see võib mõjutada mu last?

Ka täiskasvanute hulgas on palju ärevust ja väga suuri ootusi iseenesele. Peame kogu aeg justkui tõestama, et oleme midagi väärt, kuhugi jõudnud, midagi saavutanud. Kooliga seoses võib vanematel olla valusaid mälestusi oma kooliajast, millest võib tihti olla raske lahti lasta ja mida kipume eneselegi teadmata oma lastele üle kandma. Kui vanemal on oma asjadega keeruline toime tulla, siis on tal raske ka oma lastele toeks olla.

Mida siis teha?

Kõige olulisem nii vanema kui õpetajana on hoida oma tass täis. Lihtne öelda, aga see on üks vähe-seid asju, mis päriselt aitab. Kui mul endal ei ole, siis ma ei saa ka teistele anda. Ka lennukis paneme ju hapnikumaski ette kõigepealt iseendale, ainult siis saame vajadusel aidata teisi. Täiskasvanu, nii õpetaja kui lapsevanem, saab võtta selle aja ja korra läbi mõelda, mis mu elus on hästi, mis nii hästi ei ole ja kuidas ma saan mitte nii häid asju veidigi parandada. Igal juhul on mõistlik ka üle vaadata, kuidas on lood minu vaimse tervise vitamiinidega? Kas ma magan/puhkan piisavalt, kas ma söön tervislikult, kas ma liigun küllaldaselt, kas minu suhted on mind

toetavad, kas minu elus on meeldivaid emotsioone? Kuidas minu lastel kõige sellega lood on? Jällegi, väga lihtsad ja iseenesestmõistetavad asjad, aga kui tihti me tegelikult nende peale mõtleme ja teadlikult jälgime, et asjad oleks tasakaalus?

(Kooli)stress tekib, kui inimesel (nii lapsel kui täiskasvanul) kaob kontrollitunne vajalike tegemiste üle. Kui tundub, et tegemist vajavaid asju on nii palju, et enam ei teagi, mis kõik on vaja ära teha, siis tekib väga kergesti tahtmine kõik tegemata jätta. Kadunud kontrollitunde aitab tagasi saada see, kui panna kõik tegemist ootavad asjad kirja ja mõelda läbi, mida, millal ja mis järjekorras teha. Kui tundub, et kõigi asjadega õigeks ajaks valmis ei jõua, siis võib mõelda, mis juhtub, kui mõni asi saab tehtud hiljem. Meil kõigil on asju, mille saame nõ panna tahvile ja tulla hiljem selle juurde tagasi. Enamasti ei juhtu sellest mitte midagi. Omamoodi teraapiana mõjub kindlasti ka see, kui saame seal nimekirjas siis tehtud asju järjest maha kriipsutama hakata ning teeme sellega edenemise endale silmaga nähtavaks. Lastele, kellel endal veel planeerimisotsusi ei ole, saab selle juures toeks olla vanem, õpetaja või mõni muu lähedane täiskasvanu.

Väga tähtis on nii laste kui teiste meid ümbritsevate inimeste kuulamine. Lihtsalt kuulamine. Pole vaja kohe korraldama, lahendamata ja lohutama hakata. Tihti laps ei räägi, sest vanem või õpetaja räägib ise väga palju. Oleme harjunud rääkima lastele, mitte lastega. Ouline on lihtsalt kuulata ja olla lapse jaoks olemas nii, et ei vaata vahepeal telefoni ja ei piilu ühe silmaga uudisid. Nii mõnegi mure saab kergemaks juba sellega, kui me räägime nad enda seest välja. Võib aidata ka täiskasvanute puhul. Anna oma tundele nimi, räägi või kirjuta see enda seest välja ja juba võibki saada

kergem ning ka olukord hakata paranema.

Koolimurede puhul on väga oluline koostöö kooliga. Laps enamasti ei mõtle oma tervisemuresid välja, tal tegelikult ka hakkab iiveldama või pea valutama. Sellest tuleks koolile teada anda, nii saab ka kool omalt poolt vaadata, kuidas lapsel olukord koolis on. Kõiki asju ei saagi vanem alati üksi ära lahendada.

Mõnikord võib juhtuda, et üks õpetaja ei kuula või on vanemal mingil põhjusel raske temaga koostööd teha. Siis on vaja leida järgmine inimene (klassijuhataja, mõni aineõpetaja, sotsiaalpedagoog, koolipsühholoog, koolijuht), kellega koostöö paremini sujub. Vanem ei tohiks jääda üksi. Kui juhtub, et oma koolist ei leia ühtegi inimest, kellega rääkida, siis on võimalus helistada koolipsühholoogide nõuandeliinile. See on tasuta ja seal vastavad pikaajase töökogemusega koolipsühholoogid. Ka korduva nõustamise võimalus on olemas, ehk kui tekib kõnele vastanud psühholoogiga hea kontakt, on võimalik kokku leppida ka järgmine nõustamise aeg sama psühholoogiga. Helistada võivad kõik, nii lapsed ise, lapsevanemad kui ka õpetajad.

Igal juhul on kõige olulisem endale tunnistada, et mul on nüüd mõne teemaga raskused ja otsida tuge, mitte jääda üksi ning lootma, et ehk läheb üle. Abi otsimist ei pea kartma. Mida väiksema murega toimetama hakkame, seda suurem on tõenäosus, et midagi saab ette võtta.

Laivi Org, koolipsühholoog

Rõuge Koostöökeskus
Koolipsühholoogide tasuta nõuandeliin
• Eesti keeles 1226
esmaspäevast reedeni kell 16–20
• Venä keeles 1227
teisipäeviti kell 16–20

Rõuge kunstikuuri eestvedajad Annika Kevvai ja Lya Veski. Foto: Grethe Rõom

Rõuge kunstikuur köidab käsitöö kultuuriga

Rõuge südames asuv kunstikuur hoolitseb nii käsitööhariduse kui kultuuri eest. Oma ideede elluviimiseks on kunstikuuris toimetav MTÜ Omatehtud saanud Võrumaa Partnerluskogu kaudu tuge Leader-programmist. Viimase projektiga loodi majja köök, kus plaanitakse kogukonnale pakkuda erinevaid kooskõkkamisi.

2010. aastast tegutseva Rõuge kunstikuuri kohta võib öelda: väljast väike, seest suur. Sinna mahub lisaks kohalike meistrite käsitöö püsinäitusele, kust saab kõike ka kaasa osta, kangastelgedel kudumise tuba, meisterdamistuba ja köök. Kunagisest soojustamata kuurist on aastate ja tohutu tööga saanud koht, kus pakutakse läbi aasta loomingulistel kursustel võimalust õppida keraamikat, maalimist, viltimist, kangakudumist. Kunstikuuri viimane arendusprojekt lõi majja õppekõõgi, kus on kogukonnale plaanis korraldada kooskõkkamisi.

„Meil olid plaanitud koos piparkoogimeistardamised ja leivategemine, aga Covid-viirus keeras kõik plaanid pea peale. Me pole siiski seda mõtet maha matnud, vaid hoopis edasi arendanud,“ ütleb kunstikuuris tegutsev Annika Kevvai. Ta sõnul oli pealesunnitud puhkusest nii palju kasu, et see suunas mõtlema, kuidas edasi. „Ideid on omajagu. Alustades pensionäridele kooskäimise võimaluse pakkumisest ja lõpetades lastele käsitööstuudio loomisega, kus nad saavad eri materjale ja tehnikaid proovida. Kõõgis saab lisaks kokkamisele lõnga värvida ja viltida. Küllastajate hulk, kes meil käib, annab julguse nende plaanidega edasi liikuda,“ jutustab ta.

Annika Kevvai märgib, et kunstikuur areneb tänu koostööle. „Ühelt poolt oleme me justkui elav Pinterest. Meie kohalike meistrite käsitöö näitusmüük on ideede kogumise koht. Teisalt on meil omajagu sündmusi, kontserte, raamatuesitlusi, mis on spontaanselt sündinud,“ lisab ta, jutustades, kuidas ühel jaanipäeval sattusid kunstikuuri Kristiina Ehin ja Mari Kalkun. „Olin nende kontserdist mitu päeva hiljemgi lummatud ja kõndisin nii, et jalad ei puudutanud maad. See andis nii hea müksu. Nüüd ongi juhtunud nii, et meie oma Mari Kalkun ja Tuulikki Bartosik organiseerivad siin erinevaid kontserte. Meil on toimunud raamatuesitlusi, noorte

autorite loomingukohtu,“ tutvustab ta.

Kunstikuur seob uue ja vana. Armastusest oma kätega loomise, käsitöö vastu sündinud koos käimise koht on kasvanud esialgu plaanitud palju suuremaks.

Veel mõniteist aastat tagasi ulus kunstikuuri katuse all tuul. Nüüd seisab Rõuge südames hoolega korda tehtud maja, mis ongi justkui Rõuge süda, sidudes endas uut ja vana.

„Vana maja sunnib mõtlema, kuidas teha nii, et see, mis siin oli hea, jääks alles, ja see, mis vajab parandamist, saaks korda,“ ütleb kunstikuuri perenaine Lya Veski.

See aeg, kus ämbrid olid põrandal, sest katus tilkus läbi ja trepp nii logu, et mõnigi tuli sealt pepu peal alla, on nüüdseks möödas. Kunstikuur on saanud tänu erinevate projektide toele õppekõõgi, soojustuse, tualetid, küttesüsteemi. „Oleme püüdnud vana maksimaalselt ära kasutada. See on äge tunne, kui näed, et vanad asjad saavad siin uue elu, elavad edasi,“ ütleb Lya, lisades, et kõike siiski taaskasutades teha ei saa. See on sündinud mõlema, kuidas leida oma ettevõtmistele tuge ning kinnitanud veendumust, et kui ise ei oska, tasub nõu küsida.

„Pehmeid projekte on lihtne teha, nendega pole miskit keerulist,“ sõnab Annika Kevvai, kelle õul on kunstikuuri paberi- ja arendustöö. „Keeruline on suurte ehitusprojektidega, kus on vaja ennast paljude asjadega kurssi viia. Nendega on tuge vaja. Projekti koostamisel on suur abi olnud Partnerluskogust. Kui endal on projekt justkui üksipulgi läbi mõeldud, aga kõiki nüansse ei tea, tasub alati küsida. Tahad küll alati teha kõige paremal võimalikul moel, ent teadmatuses võib ikka mõni apsakas sisse sattuda.“ Arutamine ja nõu küsimine aitab vigu vältida. „Oma võimekust peab ka suutma reaalselt hinnata. Korra on küll olnud hirm, kas saame kõige ettevõetuga õigeks ajaks toime, aga saime!“ lisab ta.

Neid hetki, kus tahaks alustatu jätta pooleli, pole Annika sõnul ette tulnud. „Muidugi on vahel raske. See talvigi oma suurte elektriarvetega võtab ohkama. Aga me oleme elus! Kui kord on alustatud, tuleb edasi tegutseda. Me teisi ei taha ega oska,“ märgib ta.

Võrumaa Partnerluskogu

Rõuge vald pakub tööd: LASTEKAITSESPETSIALIST

Leia ametijuhend ja tutvü tööülesannetega: www.rougevald.ee/kontaktid

Rohkem infot:
rougevald.ee/konkursid
eve.turvas@rougevald.ee

Rõuge vald

Tähtaeg
05.04.2023

Ma tahan sind, sa vajad mind!

Kandideeri enda sündmusega Tartu 2024 lisaprogrammil

→ 22. märts - 1. juuni

Mõeldud, tehtud – erakondade autoralli Kahrila järve mäe rallirajal!

Valmiste päeval, 5. märtsil toimus Nursi külas erakondade autoralli!

Idee autoriteks olid Kahrila järve mäe peremees Aivo Albrecht ja Katrin Tamberg-Tolk, korraldaja MTÜ Nursi Tegusad. Ürituse põhieesmärk oli veeta ilus pühapäev kogukonna seltsis, sportlikult ja lõbuseda.

Võistlustulle astus üheksa erakonda, igaüks oma autoga. Võitjate järjestus otsustati parimal ajale sõitjate järgi ja erakonnad loositi eelnevalt välja.

Oli väga põnev ja adrenaliini pakkuv autoralli, ka ilmataat andis

meile väga ilusa ilma!

Võitjaks osutus sel korral Sotsiaal-demokraatlik Erakond nelja-veolisega.

MTÜ Nursi Tegusad pakkusid osalejatele lisaks toredale olemisele kuuma teed ja lihapiirukaid, esikolmik sai pärjatud karikatega.

Rõõmu ja lusti jätkus kõigile ning kel seni veel valimata oli, jõudis õhtu hakul veel lähimasse valimis-jaoskonda.

Aitäh ja kohtumiseni rajal juba nelja aasta pärast!

MTÜ Nursi Tegusad

Kihelkonnakirikust kogukonnakirikuks

Mõne aasta eest oli arengukavaga seoses vaja leida vaste sõnale KIRIK. Üks inimene pakkus välja tabava väljendi – HINGERAHU KODA. See väljend avab kiriku sisulise ülesande – olla oma tegevuses rohkem sissepoole, inimese hinge poole suunatud kui välisele maailmale.

Rõuge kirik on oma koguduse ja kogukonna abil teinud eelmisel aastal läbi tohtu välise ja sisemise uuenduskuuri ning saanud selle eest ka Rõuge valla poolt tunnustuse. See tegu on nõudnud paljudelt meist vähem või rohkem pingutust ja panustamist. Koguduse aga ei ole jäänud nõudnud paljudelt meist vähem või rohkem pingutust ja panustamist. Koguduse aga ei ole jäänud nõudnud paljudelt meist vähem või rohkem pingutust ja panustamist. Koguduse aga ei ole jäänud nõudnud paljudelt meist vähem või rohkem pingutust ja panustamist.

Kuigi kogudus on liitunud elektri universaalteenusega, teame, et see tähendab siiski viis korda kallimat elektrit kui enne elektribõrsi hinnahüppeid. Tõusnud kulutuste tõttu vajab Rõuge kirik oma kogukonna pidevat toetust. Sulle, kellele on kirik ja kiriku kuulutustöö olulised, aga kirikusse jõuad harva – kutsun sind tegema Rõuge Maarja Koguduse arvelduskontole (EE501010402007421005) tähtjatu PÜSIANNETUSE sinule jõukohases summas. Rõuge kogudus kuulub oma kogukonna inimestele ja majandab vaid inimeste vabatahtlikest annetustest. Vastupidiselt levinud arvamusele ei maksa riik ega omavalitsus pastorile palka ega tasu koguduse arveid.

Rahu, nii väline julgeolek kui ka hingerahu, on muutunud tänases maailmas üha kallimaks varaks. Rõuge Maarja kirik on kohtumispaik, kus Jumala Sõna ja palve juures võime leida rahu allika. Võta pühapäeviti aega maha ja külasta oma HINGERAHU KODA.

Õnnistust soovides

Indrek Hunt

Rõuge Maarja koguduse juhatuse liige

Ülestõusmispühadest

2. aprillil algab Suur Nädal palmipuudepühaga, mis juhatab kogu nädala sisse kirikuaasta olulisima tähtpäeva – Kristuse ülestõusmispüha. Tänapäeval teame seda püha rohkem lihavõtete ja munadepüha nimede all. Esimene neist viitab 40-päevase paastuaja lõppemisele, kuid teine nimetus on nõukogude aja jäänuk, sest kommunism ei usu ju Jumala olemasolusse. Siiski on ka tänasel päeval kaubanduse tugev pitser vajutamas oma sümboleid sellesse aega – šokolaadi-

Vabariigi Vastlatrall Kahrila järve mäel

24. veebruar oli Nursi külas sel aastal märgilise tähtsusega päev, mida jääme meenutama kauaks. MTÜ Nursi Tegusad korraldasid sel päeval traditsiooniks saanud Vastlatralli, sel aastal Vabariigi Vastlatralli.

MTÜ Nursipalu Kaitseks aga korraldas samal päeval Nursi külas suurejoonelise Nursipalu keti, mis tõi meile külla ligikaudu pool tuhat inimest.

Oli päev täis rõõmu ja lusti, võistumänge, võitlusvaimu, kogukondade vahelist lõimumist ja päevaga seotud emotsioonide tulva.

Vastlatrallil osales sel aastal kokku ligi 70 suurt ja väikest väga tublit ja võistlushimulist vastlatrallitajat. Päev algas Kahrila järve mäel, kus meeskonnad astusid võistlustulle nii sportlikes meeskonnamängudes kui individuaalselt selle aasta pikima liu

väljaselgitamiseks.

Peale osaliselt läbitud mängu suundusime seltskonnaga MTÜ Nursipalu Kaitseks korraldatud Nursipalu Ketti, et seista koos teistega oma kodu hoidmise ja rahu säilimise eest!

Edasi jätkus päev võistlushimuliselt. Nursi külakeskuse ees said meeskonnad end proovile panna „Mitmemehe suusasõidul“ ja „Aasta Kauneima Memme“ valimisel.

Osalejatele pakuti kuuma vastla-suppi, sooja teed ja muidugi maitsevaid vastlakukleid, päev kulmineerus parimatest parimate autastamisega.

MTÜ tänab omalt poolt kõiki osavõtjaid, tublisid vastlatrallitajaid, kel jätkus vaimu lisaks väga sportlikult lõbusale päevale erilisel tähistada Eesti Vabariigi 105. sünnipäeva!

Suur aitäh supiköögile. Sirje Saarniit, aitäh!

Meie külakoka tiitli saanud Piret Mahlapuu – aitäh väga maitstvate vastlakuklite eest.

Eriline tänu Kairi Koemetsa ja Aivo Albrechti perele, et ikka ja jälle on väga suure töö ja armastusega ette valmistatud Kahrila järve mägi ja pererahvas on alati külalishahke. Aitäh!

Sel aastal oli meil ka esmakordselt sponsor, Nursi küla aktiivne elanik Mati Alvela, tänu kellele said kõik tublid meeskonnad endile diplomi aktiivse osalemise eest!

Aitäh, aitäh, aitäh. Kuni me küla veel elab... Rõõmsate kohtumiseni!

MTÜ Nursi Tegusad

Haanja Kool Haanja maratonil

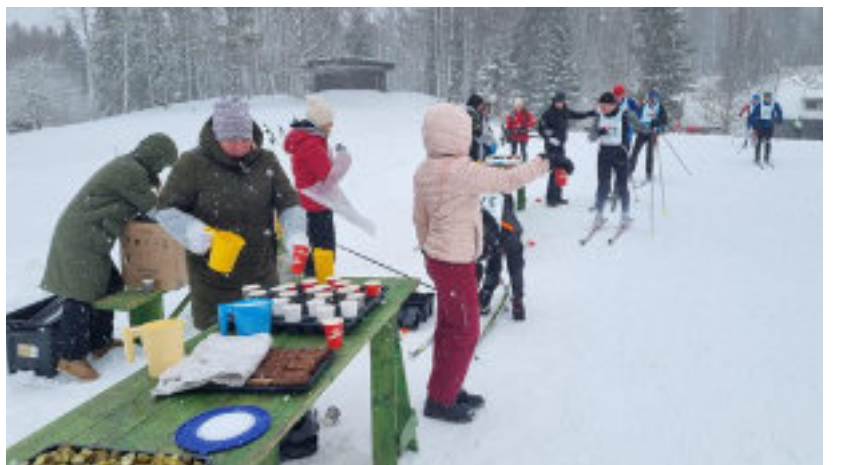
4. märtsil toimus 46. Haanja Maraton, mida Haanja Suusaklubi on juba aastaid korraldanud. Maraton on kohaliku kogukonna jaoks üks aasta suursündmuseid.

Selle suusapeo toimumiseks annab hindamatu panuse Haanja Suusaklubi president ja maratoni peakorraldaja Aare Eiche. Haanja Maraton kuulub koos veel viie maratoni Estoloppeti sarja ja nende korraldamine algab töökoosolekutega juba hilissügisel.

Haanja Maratoni ladusaks korraldamiseks on tööülesanded jaotatud erinevate valdkondade juhtide vahel. Korraldajate hulka on aegade jooksul sattunud rohkelt ka Haanja Kooli töötajaid, kes on omakorda kutsunud abilisli kolleegide seast.

Staadioni stardi- ja finišiala ehituse eest vastutab kooli endine kauaaegne direktor Urmas Veeroja, sekretariaadi tööd juhib õpetaja Anne Heier, Kurgjärve toidupunktis juhatab vägesid õpetaja Evelin Meldre, maratoni lastesõite korraldab õpetaja Kadri Parts ning suusasõprade toidulaua eest hoolitseb õpetaja Paavo Rüütli. Igal valdkonna juhil on terve hulk vabatahtlike abilisli, kelle seas on veel palju Haanja Kooli ja lasteaia töötajaid ning õpilasi.

Haanja Maratoni ajal oli avatud ka meie kooli legendaarse õpetaja ja treeneri Harri Neeme suusabaas. Suusabaasi kutsus välisseinale paigaldatud ekrana, kus mängis Harri tegemisi tutvustav video, mille monteeris kokku Hugo Rüütli. Suusabaasis on aeg seisma jäänud umbes 20 aasta tagusesse hetke. Külastajate

Maratoni toilituspunktis käib kibekiire töö. Foto: Evelin Meldre

seas oli ka mitmeid Haanja Kooli vilistlasi, kes said tõelise „nostalgialaksu“, taaskohtudes oma vanade suuskadega, millega mitukümmend aastat tagasi Haanja suusaradadel treenitud ning võisteldud sai.

Kooli söögisalis oli avatud maratoni kohvik, kuhu nii õpetajad kui ka õpilased ja nende pereliikmed said tuua erinevaid küpsetisi ja hõrgutisi. Kohviku toiduvalik oli isuäratav ja mitmekesine. Kohvikus oli mõnus lastenurk, kus pere pisimad said end soojendada ja mõnusalt aega veeta. Päeva jooksul külastas kohvikut umbes 70 inimest. Aitäh perekond Perend, Järg, Kask, Rõõmusoks, Rüütli, õpetaja Kai Mõim ja huvijuht Mariann Toots, et panustasite aega ja vahendeid. Aitäh Pihla, Liisbet, Märt V., Henri, Luise Maria

ja Kristjan Oliver, et olite abiks müümisel ja nõude pesemisel!

Maraton kulges tuisusest talveilmast hoolimata edukalt ning loodetavasti said kõik osalejad raskelt päevast positiivse emotsiooni. Maraton lõppes küll laupäeva õhtul, kuid vabatahtlike töö sellega otsa ei saanud. Tuli ju võistluskeskus järgmiseks aastaks taas kokku pakkida ja kõik ruumid ning välialad koristada. Tööd jätkus veel esmaspäevalegi, kui tublid õpilased aitasid tööõpetuse tundides saali kuivama toodud reklaamlipud ning telgid kokku pakkida ja laoruumi transportida.

Suur tänu kõigile, kes aitasid kaasa maratoni edukale toimumisele!

Paavo Rüütli ja Kerli Perend

lähedale, olgu seda Covid-viiruse leviku läbi või Venemaa katses okupeerida üht oma naaberriikidest, Ukrainat. Lisaks majanduslangus, elektri hinnad ja suur inflatsioon – see kõik surub ja survestab, muudab meie väärtushinnanguid ja valikuid. Lootust ja rahu tundub olevat vähe ning see on väga kõrges defitsiidis ja suures hinnas. Täna aeg tuleb meelde, et suured väärtused, milles me tahame elada – õnn, vabadus ja rahu – on haprad, neid tuleb hoida. Pärilselt ja oma tegudega. Siin alles pääseb mõjule vanarahva tarkus, mis ütleb: „Aita ennast ise, siis aitab sind ka Jumal!“ Jeesuse ülestõusmine sur-

nuist on reaalsus, millega öeldakse meile: „Surm on ära võidetud!“ Meie igapäevane võitlus on mitte alluda depressiivsele survele – hirmule, vaid märgata head ja Jumal lisab sellele oma.

On kevad, uus algus, hinda head ja oska seda armastada. Ning viimselt, kuid kõige määramalt: „Kristus on ülestõusnud!“ „Ta on tõesti üles tõusnud!“

Mait Mölder

EELK Rõuge Maarja ja

Roosa Jakobi koguduse õpetaja

AJALOOST

Rõuge vald aastatel 1914–1920, XII osa

8. mail hakkas punaste Marien-burgi lahingugrupp jälle visalt Võru poole liikuma. Meie poolt seisis neile vastas 2. Eesti polk. Põhiline löögijõud oli punaväel siin Peterburi kursantide üksus, mis hõlmas mitu küla Haanja ümbruses. Kursantidest lääne pool tungisid edasi Vene 92. ja 93. polk. Ida pool pidid aga Vene 48., 49., 83. ja 91. polk andma löögi Missost Vastseliina suunas.

9. maiks surus punavägi Tallinna ja Tartu kaitsepataljoni liitmisel formeeritud 8. polgu vasaku tiiva Rebase ümbrusse Rõuge ja Haanja vahel. Seetõttu oli sunnitud tagasi tõmbuma ka 2. polgu parem tiib. 2. ja 8. polgu vahele tekkis lõhe, mida Punaarmee õnneks ei osanud ära kasutada. Kohe sai 1. ratsapolk käsu liikuda Vana-Kasariitsa piirkonda ja nimetatud lõhe sulgeda. 2. polgu parem tiib tõmbus samal ajal Uue-Saaluse Tõlva joonele. 8. polk suutis aga pidama jääda Rõuge – Muna joonele. Sellistel positsioonidel õnnestus rinne mõneks ajaks stabiliseerida.

Pikalt rindel olnud 2. ja 8. polk ilmutasid kurnatuse märke ja vajasis hädasti puhkust, aga reserve samahästi kui polnud. Olukord oli tõepoolest täbar, seda kinnitasid teisedki ja peapõhjus oli lihtne – punaväe otsatud ressursid, mis lubasid tagasi löödud või laostunud üksusi ikka ja jälle asendada, sellal kui Eesti üksused pidid reserveid puudusel sõdima kuude kaupa. Märtsis ja aprilli esimesel poolel oli 8. polk kaotanud langenutena 31 ja haiglates surnutena 16 sõdurit. Aprilli keskpaigast kuni mai keskpaigani kaotati langenutena ja haavadesse surnutena 2 ohvitseri 50 sõdurit. 2. polk kaotas märtsist aprilli keskpaigani langenutena ja haavadesse surnutena 2 ohvitseri ja 81 sõdurit ning aprilli keskpaigast mai keskpaigani 4 ohvitseri ja 51 sõdurit. See oli hind, mille Eesti sõdurid maksid praeguse Rõuge valla vabaduse eest. Siia lisanduvad veel 1. ja 2. ratsapolgu kaotused + kitsarööpmeliste soomusrongide kaotused Mõniste kandis, ka partisanide ja kaitseliidu üksused kaotasid mehi. 15. maiks olid Eesti väed surutud Varstu–Sänna–Rõuge–Uue-Saaluse–Tõlva joonele. Sellele joonele jäigi rinne pikemaks ajaks pidama.

Edasi jälle löike Vabadus-sõjast osavõtnu päevikust:

Juba esimesel päeval läks mul omal uuel ametialal räbalasti. Nimelt ei saanud mingisuguste liinirikete tõttu staap meiega ühendust. Kol. Sternbeck saatis meile kohe sõna, et liin peab poole tunni pärast korras olema.

Seadsime oma elamise mõisa-hoonesse väga mugawalt sisse, kuid meie mugaw olemine ei kestnud kaua. Juba hakkasid kuulid puurima maja seinu, kus sees olime. Palusin staabist kol. Sternbeckilt luba telefoni mahavõtmiseks ja lahkumiseks mõisast. Seda aga ei lubatud. Hetk hiljem teatati meile, et waenlase ahelik liigub juba mõisa wärawast sisse. Kõlistasin nüüd uuesti staapi, et waenlane on juba maja juures, kus sees oleme. Nüüd kõlas soovitud luba: „Laske siis ruttu minekut!“ Rabasin aparaadid seinalt maha ja hüppasin aknast välja. Pistisin mäest alla järgi oma meestele. Kuid see oli ka lahkumiseks viimane silmapilk, mäe kaldal juba vihisesid kuulid meile järgi ja karjuti: “Käed üles!” Pääsime siiski mõlemad telefonistid õnnelikult.

Tükk aega hiljem löödi waenlane uuesti mõisast välja, kuid meie, telefonistid, jäime nüüd juba rinde seljataha metsa.

8. mail toodi minu juurde üks ületulnud wang. Kol. Sternbecki korraldusel kuulasin wangi üle, ning selgus, et ta on perekonnanimene ning üle tulnud põhjusel, et teda oli tunnil olles magamast tabatud ja surma mõistetud. Pääsenud siiski õigel ajal putkama. Hiljem töötas wenelane meie koka juures. Oli väga tänulik, et talle midagi ei tehtud.

10. mail algas waenlane paremal ja wasakul tiival pealetungi, kuid Rõuge mõisa juures oli meie meestel waenlasega heanaaberlik läbisaamine. Mõned meie mehed käisid waenlaste juures ja ümberpöörduvalt, ning aeti sõbralikku juttu. Selgitati wenelastele, et meie kaitseme oma isamaad ja ei taha põhjusega kedagi tappa ning ka wenelased said sellest aru, ning seletasid, et ka nemad on sõjast tüdinud. Nii ei olnudki Rõuges tükil ajal tulistamist, kuna kahel pool rindel käis wisa lahing.

Wiimaks hakkasid ka siin waenlaste kuulipildujad tööle ning nende kahurid „haukuma“. Samaga wastati ka meilt.

Rõuge mõisas oli üks rühm neljandast roodust, kuna teised kolm roodu olid kohe mõisa taga kaewikuis. Mina aga teise telefonistiga olime seljataga eemal metsas ühel endisel suurtüki asukohal, kus oli üles seatud telefon. Kogu aeg kestis maruline tulewahetus mõlemalt poolt, kuid eriti kitsi ei olnud waenlane kahuritulega. Ka meie kahurid „kõhisid“ Nursi mõisa poolt kõwasti wastu. Järsku wuhises üks waenlase kahurikuul tükike maad minu pea juurest mööda, niites maha pea kõrguselt noore kuuse ning lõhkes tükk maad eemal; saime

ainult natukene põrutada. Tänasime jumalat, et kuul minu „latwa“ ära ei niitnud. Hakkasime kuuli lõhkemisaugus kilde waatama, kui käis teine kõmakas samas ligidal. Nüüd saime aru, et waenlane arwab, et meie kahurid on ka weel praegu seal, sest nagu tähendasin, olime endisel kahuri asukohal ning waenlane korraldas nüüd tabawa tule sinna. Haarasin kohe aparaadi ja pistime jooksmas. Kui olime juba tükk maad eemal, lõhkes kolmas mürsk ja see juba kohal, kust hetk warem lahkusime. Nii pääsime surmast weel wiimasel hetkel.

Kell wõis olla 3 p.l. kui Rõuge mõisa kohalt hakkas suitsu tõusma. Arwasime kohe, et mõis põleb. Nii ka oli.

Nagu kuulsime, ei põlenud ainult mõisa härrastemaja ükski, waid ka õllewabrik ja tallid.

Oli kahju ilusatest ruumidest, kus warem sees olime. Lootsime küll, et saame asuda peatselt jällegi tagasi sellesse ilusasse mõisahoonesse, kuid nüüd tõusid seal juba leegid.

Mõisahoonet keldrikorteris elas üks wana naine oma täiskaswanud tütreaga, mees oli neil läinud üle punaste poole. Kui hoone juba põles, katsunud nad oma waranatukest päästa. Tütar oli juba ühe kompsu wiinud ning läinud uut wiima, kum-mardudes, et kuulid ei tabaks, sest punased peale mõisa põlema pistmist awasid marulise kuulipilduja ja püssitule, kuid üks kuul tabanud siiski teda surmawalt.

Samal päewal juhtus aga ka naljakas lugu mu endiste kaaswõitle-jatega kellede juurest ära tulin side-teenistusse. Nimelt otsisin ma nad järgmisel päewal, mil mind oli ajutiselt välja wahetatud, üles „Pudrumäel“ ühes talus. Nimelt olid mehed seal parajasti einetanud laua juures, kui üks punaste kahuri mürsk lendas nende peade kohalt läbi seina tuppa, ning alt ahju teise tuppa, kus lõhkes. Kõmakas oli nii tugew, et mehed said kõik põrutada, üks kild oli purustanud meeste ees laual supikausi, kuid mehed jäid imekombel kõik terweks. Ka ahi oli kohalt ära tõstetud. Ahju juures püssitolewad püssid ja nendele paigutatud seljakotid rippusid pärast plahwatust rihmupidi laelaudade wahel kuhu õhusurwe need oli „paigutanud“. Mehed aga pääsid seekord ainult tugewa põrutusega.

Järgneb
Mati Kuklane
Rõuge valla volikogu esimees

R.G.Borgelin. Foto: internet

Taani vabatahtlike mälestusmärk Rõuges, V osa

Hingetõmbeaeg

Kui taanlased ja eestlased lahkusid Daugava äärsetest linnadest, oli neis juba elu taastunud. Lätlased tulid kodudesse või sinna, kus oli olnud kodu. Kuna oli alanud sõda Landesweeriiga, siis olid viimased püüdnud salaja võtta ühendust taanlastega ja ilmselt vahetada kompanii ülem ning muuta üksus sakslaste kaaslasteks sõjategevuses. Ülemal oli õigus kontrollida alluvate kirjavahetust. Seda ta ka tegi. Mida ta teada sai, selle kohta väitis ainult, et jäägu see igavesti saladuseks. Koos kirjadega saatis oma asetäitja ülemleitnant Bayeri tagasi Taanimaale.

Taani vabatahtlikele oli palka makstud Soome rahas, 13. VI maksti esimest korda Eesti rahas. Eesti (paber)raha oli väga algeiline, trükitud ainult ühelt küljelt.

15.VI 1219 olevat Taani lipp Danebrog Tallinna alal taevast alla langenud. 15.VI on Danebrogi sünnipäev. 700 aastat hiljem, 15.VI 1919 tähistasid Taani vabatahtlikud seda Laudoni mõisaas Lätimaal. Ohtul mängis Eesti sõjaväeorkester pargis, kus pidu toimus.

16.VI algas lätlaste mobilisatsioon, kuid nad ei tahtnud nn valgete sõjaväkke minna. Punaväkke olid läinud. Selle lüüasaamise järel olid ellujäänud kodudesse läinud. Eestlased ja taanlased aitasid lätlastel mobilisatsiooni läbi viia.

Taani sõdurite kirjad sisaldasid tugevaid liialdusi oma vägitegudest ja olid sageli humoorikad. Mõned sõdurid, kes ei tahtnud alluda kapten Borgelini poolt kehtestatud rangele distsipliinile, olid põgenenud tagasi Taanimaale. Nende liialduste ja valede alusel oli Taani vasakpoolne ajakirjandus esitanud tegelikkust vales valguses. Selle kõik lükkas ümber Eesti vägede ülemjuhataja Johan Laidoner ametliku kirjaga Taani diplomaatidele.

Pika sõjateekonna vältel olid vabatahtlikud muutunud tõsisemaks ja mehelikumaks. Tarbetut lõõpimist oli vähe. 13.VI lahkusid nad kapten Granti väeosast, kellega olid võidelnud kõrvuti alates Rõuge lähistelt kuni Daugava jõeni ja keda sõdurid kutsusid kirjandusteose mõjul kapten Granti lasteks. Taanlased viidi Tartusse puhkusele. Kompaniiülem ei lasknud siiski meestel logeleda ja hoidis nad distsipliini säilitamiseks tegevuses, viis läbi õppusi.

Võitlused Ostrovi all

Kapten Borgelin oli ratsutanud haige jalaga hobusega, sellega, kes sai Lätimaal haavata, ja oli üle kraavi hüppamisel kukkunud koos hobusega, jäädes selle alla ning kaotanud meelemärguse. Teadvusele tuli alles haiglas. Kuid 22.VII tuli II diviisi staabist käsk Taani kompaniil minna Pihkva piirkonda. Borgelin määras ajutiseks kompanii ülemaks leitnant Christianseni. 24.VII alustas väeosa rongisõitu Valga, Võru ja Irboska kaudu rinde piirkonda. Borgelin läks arstide keelust hoolimata 25.VII laevaga (et vältida põrustusi) Peipsi kaudu Pihkvasse. Vene-maal üllatasid sibulkuplitega kirikud, korratud ja lohakas segipaisatus.

Eestlased olid vallutanud Pihkva ja liikusid linnas ringi. Veel rohkem oli kuldpagunitega Vene valgete ohvitseri. Borgelin esines raportiga II diviisi ülema abile kolonel S. Pindingule. Taanlased olid juba lahkunud ida suunas. Pihkvas kohtus Borgelin ka vene seikleja Bulak-Bal-ahhovitsiga, kes toetas Eesti iseseisvust ja oli seetõttu vastuolus Loodearmee juhataja ja kindral Judenitsiga, kes oli Eesti iseseisvuse vastu nagu enamik Vene valgekaart-lasi. Pihkva jättis kaootilise mulje. Rahvas soovis, et eestlased jääksid Pihkvasse. Vene valgete suhtes ei olnud sõbralikud, punaseid vihati nende tegude tõttu.

Taani kompanii asus Ostrovist kirde pool. Ümber oli palju soid ja vösa, maastik troostitu ja lahingutegevus raskendatud. Väeosad asusid katkendlikult, sidepidamine oli raskendatud. Punaväge oli üle kahe korra rohkem kui Eesti vägesid. Taanlased kaotasid siin 9 langenutena, 4 langes vangi, lisaks haavatud. Ainsa Taani ohvitserina langes leitnant Sören Christian Opfer (Opffer), kes oli õrnahingeline luuletaja, kuid vapper sõjamees. Ta isa oli kirjanik ja ajakirjanik, pojust oleks saanud... Vangi langesid Jens Christian Jensen, Laurits Dyrberg, Alfred Rasmussen ja Johannes Sörensen. Hiljem selgus, et nad oli viidud Peterburi, hiljem Moskvasse. Poolleteise aasta pärast jõudsid kodumaale.

Jätkub

Voldemar Kiinoja
Krabi küla elanik

Rõuge kiriku teated

Palmipuudepähal, 2. aprillil

kell 11.00 armulauaga jumalateenistus

Suurel Neljapäeval, 6. aprillil

kell 18.00 armulauaga jumalateenistus

Suurel Reedel, 7. aprillil

kell 14.00 jumalateenistus Ruusmäel

kell 16.00 jumalateenistus Vana-Roosas

kell 18.00 jumalateenistus Rõuges

Ülestõusmispühad, 9. aprillil

kell 11.00 armulauaga jumalateenistus

Ülestõusmisaja 2. pühapäeval, 16. aprillil

kell 11.00 armulauaga jumalateenistus

Ülestõusmisaja 3. pühapäeval, 23. aprillil

kell 11.00 armulauaga jumalateenistus

Ülestõusmisaja 4. pühapäeval, 30. aprillil

kell 11.00 armulauaga jumalateenistus

Nursis käisid külas Võru noored

17. veebruaril käis Nursi noortetoas külas Võru Kesklinna kooli 9A klass. Noored käisid eelkõige uudistamas meie Noortetuba ja siinseid tegevusvõimalusi, kuid päeva tegi eriliseks hoopiski matk Lükkä metsavendade punkri juurde.

Punkrisse jõudmise teekond oli täis looduselamusi, andis noortele juurde teadmisi Nursi küla lähialajaloost ja metsavendadest ning võimaluse rännaku kaudu veidigi ennast nende nahas tunda. Meile, korraldajatele ja läbiviijatele, andis see võimaluse küla lugu meie nooremale põlvkonnale edasi anda.

Taastatud Lükka punkri juurde jõudes süütasime küünla ning rääkisime selle kohaga seotud ajaloo. Seejärel proovisid kõik 16 noort huviga punkri lavatsil pikutades, kuidas võisid ennast tunda sealsed elanikud, veetes sedasi pikki päevi ja öid.

Tagasi Nursis käisime külakeskuse Metsavenna toas, et tutvuda punkrikoha leidude ning pildistendidega, mis kõnelesid lähemalt punkrikoha otsingutest ja punkri taastamisest. Peale kosutavat matka külmakraadides tegime üheskoos kuuma teed ja sõime vastlakukleid.

Oli tore, õpetlik ja ka sportlik päev Võru linna noortele. Nursi Noortetuba ootab ikka külla, eelkõige muidugi oma küla noori, aga ka

kaugemalt tulijaid! Alati on suur rõõm Nursi külas ja noortetoas külalisi võõrustada, kellega saab ringi vaadata ja palju häid emotsioone kogeda.

Aitäh, Võru Kesklinna Kool! Aitäh, matkajuht Maiko Saia, et meid turvaliselt kohale juhatasid! Aitäh, Indrek Hunt, ajaloolise kokkuvõtte eest!

Aitäh, noored, et ikka ja jälle tee meie juurde leiate! Meie noortetoad ootavad teid alati!

Rõuge Noorsootöö Keskus
Katrin Tamberg-Tolk
Viitina ja Nursi piirkonna noorsootöötaja

Mõniste Rahvamajas
1. aprillil 2023 kell 20

NALJAPÄEVA
PEO- ja TANTSUÕHTU
Ervin Lillepea
&
ans. Kruiis

Huumoriminutid
Kadri Lillepea Ainsaluga

Puhvet
"Daisy juures"

Piletid:
eelmuügis Fientas 10 eur
kohapeal 15 eur

Humoorikas kupleekava

RIKAS ja VAENE
energiavaesel ajal

6.04 kell 19.00

ARTUR RAIDMETS

PEETER KALJUMÄE

Pilet 20.-/25.-

WWW.KONTSERTKORRALDUS.EE

Rõukern info: www.visitvõru.ee, www.umamekk.ee

Uma Mekk
KOHVIKUTE JA
RESTORANIDE
NÄDAL

7.-16. aprill
2023

Osalevad:

- KOHVIK SUUR MUNA
- MAA GURMEE
- KODURESTORAN
- SETO TSÄIMAJA
- PESA RESTORAN
- OÖBIKUURU VILLA
- RESTORAN ANDREAS
- MÕISA AIT
- MOOSTE VIINAVABRIK
- HOTELL & RESTORAN
- PULLIJÄRVE KÖÖK & KOHVIK

3. koku 29€

Lõuna Eesti

Kutse

juubelihõngulisele

XX VÕRUMAA
MAATEATRIPÄEVALE

15. APRILLIL 2023 KELL 12.00

ROGOSI MÕISASSE

Tule kaema!
Tasu annetuslik

SIRJE PÄRNAPUU,
SA RÕUGE VALLA TURISM, TEL 528 2989

Alustame vastuvõttu
01.04.2023

WWW.VKHK.EE

Haridusnõudeta

- Pottsepp-sell
- Puidupingioperaator
- Puhastusteenindaja abilise (HEV õpilasele)
- Abikokk (sobib hästi lihtsustatud õppekaval õpilasele)

Õpe põhihariduse baasil (KUTSEKESKHARIDUS)

- IT-süsteemide noorempetsialist
- Mehhatroonik
- Majutusteenindus
- Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus
- Keevitus- ja metallitööd
- Tisler

Õpe põhihariduse baasil (kutseõpe)

- Maaler
- Plaatija
- CNC treipingi operaator
- Ehituspusepp
- Keevitaja

Õpe keskhariiduse baasil

- Mehhatroonik
- Majutuskorraldus
- Puittoodete tehnoloog
- Ärikorralduse spetsialist

Kutseõppe jätkuõpe

- Mehhatroonik-tehnik
- Metallide töötlemise tehnik-tehnoloog

Töökohapõhine õpe / profiõpe

- Puidupingioperaator
- Keevitaja (osakutse poolautomaat-keevitus MIG/MAG)
- Metallide töötlemise tehnik-tehnoloog
- Ehituspusepp
- Puittoodete konstrueerija-tehnoloog
- IT-süsteemide noorempetsialist (osakutse kasutajatoe tehnik)

Üldharidusõpingud (mittetatsionaarne)

- 8. – 12. klass

Kutsevalik muukeelsele õppijale

Dokumentide esitamine:
www.sais.ee; e-posti teel vkhk@vkhk.ee või Võrumaa Kutsehariduskeskuses kohapeal
Lisainfo: +372 785 0804

MÕNISTE RAHVAMAJAS
29. aprillil kell 20:00

TANTSUÕHTU

VANAD SÕBRAD

Avatud puhvet!

Piletite eelmüük Fientas (fienta.com)
Eelmüük 10.-, kohapeal 15.-

MUSEUMIÕO
FILMI VARGAMÄEL

20. mail kl. 11-21

Pilet 1 EUR (alates 8. eluaastast)
Väehte valmistamise õpitoad (osakutsega)

Kell 19.00 HENRIK HINRIKUSE
lootsakontsert (museumipiletiga)

Vargamäe pereenise loobumärk:
Avatud filmiküsimus "Mina Vargamäe"

Siin võiks olla sinu kuulutus!

Oma valla ettevõtjatele ja eraisikutele on Rõuge valla infokanalites (ajaleht, COOPi kaupluste ekraanid) kuulutamine TASUTA.

Selleks kirjutage aadressile
viivika.nagel@rougevald.ee.

Trehvämi
Rõugõn!

Meie ajalehe toimetab postkastidesse Omniva ja see peab jõudma kõigisse vallas registreeritud postkastidesse (ka neisse, mille puhul on reklaamist loobunud) kahe tööpäeva jooksul pärast välja kuulutatud ilmumiskuupäeva. Kandeprobleemidest saab teavitada valla kommunikatsioonispetsialisti aadressil viivika.nagel@rougevald.ee.

TOIMETAJA: Viivika Nagel, kommunikatsioonispetsialist (viivika.nagel@rougevald.ee)
TIRAAZ: 2455, VALJAANDJA: Rõuge vallavalitsus, Oõbikuuru tn 4, Rõuge alevik. Tel 5346 5809, www.rougevald.ee
TEHNILINE TEOSTUS: Arman Projekt OÜ (kalurileht1@gmail.com, tel 5649 5252)

LOE DIGILEHTE: www.rougevald.ee/ajaleht
Väljaandjal ja toimetajal on õigus avaldamiseks saadetud kirjutisi toimetada ja lühendada ning teha valikuid materjali avaldamise osas. Oma valla elanike ja ettevõtete reklaamide avaldamine lehes on tasuta.

Järgmine leht ilmub 27. aprillil 2023, materjale sellesse saab saata kuni 13. aprillini.

